

Natančno pred 100 leti je bila uradno ustanovljena naša tovarna, ko je bila 19. aprila 1886 podpisana pogodba, ki je določala, da se ustanovi komanditna družba z uradnim naslovom — Baumwollspinnerei und Weberei Schwarz Zublin Coie — Littai. Sedanje ime je dobila po drugi svetovni vojni, 23. oktobra 1946. leta.

Čeprav je uradnih sto let naše tovarne že minilo, bomo ta visoki jubilej praznovali ob tovarniškem prazniku, 9. septembra. Na ta dan pred 36 leti so delavci prevzeli upravljanje tovarne.

Na sliki: naša tovarna se je v stotih letih močno razširila in povečala — največ po drugi svetovni vojni. Le prav prednji — osrednji del, levo in desno od dimnika, je že od vsega začetka.

V tej številki

- Prvo četrletje je minilo. Objavljamo rezultate proizvodnje in prodaje.
 - Kako so bila uporabljena sredstva, ki smo jih združevali iz dohodka in osebnih dohodkov za družbene potrebe. Na vprašanja o tem je odgovarjal predsednik komiteja za planiranje in družbeno ekonomski razvoj Karlo Lemut.
 - Razpis prednostne liste za stanovanja
 - Razdeljena letovanja v naših počitniških domovih, in druge novice z morske obale.
 - Da bi pridobili nove sodelavce, smo obiskali osnovne šole v naši občini in osmošolcem predstavili naše delo.
 - Spored filmskih predstav v Litiji.
- In drugo!

Dan OF in praznik dela

Težko je o teh dveh praznikih pisati v enem sestavku, čeprav imata vsebinsko veliko skupnega. Težko je ob takih priložnostih napisati nekaj povsem novega in še nepovedanega. In morda je še težje napisati nekaj, kar bi bilo zanimivo, čeprav je zgodovina izredno zanimiva (in poučna).

Tako kot pomeni vsejugoslovanski odpor proti okupatorju edinstven primer v zaslužjeni Evropi, pomeni osvobodilna fronta originalno posebnost slovenskega naroda v organiziranju odpora sovražniku. Takšne oblike ne zasledimo v nobenem drugem okolju. Takrat, ko so po celi Ljubljani visele sovražnikove zastave, se je ustanovila osvobodilna fronta. Slovenski narod je dokazal, da se ne da potlačiti in dotlačiti.

Mednarodni praznik dela pa se praznuje od leta 1890 po sklepu kongresa I. internacionale, in sicer v spomin na stavkovno demonstracijo v Chicagu leta 1886. 1. maj — dan v čast delu — pa tudi trpljenju, znoju.

In pouk iz zgodovine, o katerem smo govorili na začetku. Predvsem, kakšna sila je narod, združen v ideji za iste cilje. Iz naroda hlapcev in poeptanih se dvigne v narod junakov.

In naprej — kolikšno nepredvidljivo moč ima združen delavski razred. Izvede lahko revolucijo, izsili spremembe, do tal zamaje temelje družbe. Ni zastoj geslo — proletarci vseh dežel združite se. Dejstvo je, da imajo vsi delavci sveta enake želje, cilje.

Ob končanih volitvah

Aktivnost sindikata ob volilnih opravilih so bile končane z volitvami 13. marca 1986, ko smo izvolili delegate v delegacijo za zbor združenega dela in delegate v delegacije samoupravnih interesnih skupnosti. Že pri evidentiranju smo bili pozorni na optimalen sestav posameznih delegacij. Koliko je bil sindikat pri tem uspešen, bo najbolje pokazal 4-letni mandat vodij in članov delegacij.

Na tem mestu pa bi rad predvsem izpostavil aktivnost in delovanje delegata. Izkušnje dosedanjih članov naj bodo vodilo novim pri njihovem delu. Delegatova aktivnost naj se pokaže:

- pri rednem obisku sej delegacij;
- pri obravnavi in poznavanju gradiva za seje, ki so zato lahko krajše;
- pri pridobivanju mnenj iz svojega delovnega okolja (SDS);
- pri angažiranju strokovnih služb in delavskega sveta ter osnovnih organizacij sindikata pri obravnavi gradiv, kadar je to potrebno
- pri oskrbi za povratne informacije delavcem s sej skupščin.

Menim, da bo z aktivnim vključevanjem delegata v delo delegacije, predvsem v smeri proučevanja gradiv za seje v svoji bazi, storjen velik korak pri sprejemanju kvalitetnih mnenj in pripomb za delegatske skupščine.

Predsednik sindikalne konference

Vsem bralkam in bralcem čestitamo ob dnevu OF in prazniku dela!

Trinajst kongresov jugoslovanskih komunistov

Neuvrščeni — zavest človeštva

VIII
(SE NADALJUJE)

Osmi kongres Zveze komunistov Jugoslavije se je pričel 7. decembra 1964 v veliki dvorani Doma sindikatov Jugoslavije. Na kongresu sta bila prisotna 1.292 delegata, medtem ko je ZKJ v tem času imela že preko milijon članov.

Jugoslavija je med dvema kongresoma dosegla v materialnem razvoju velike rezultate. Družbeni proizvod in narodni dohodek sta se povečala za 80 odstotkov. Nosilna sila tega in takega razvoja je bila industrija. Ustvarjena je bila torej močna materialna osnova, na kateri so se razvijale ostale družbene dejavnosti.

Na kongresu je bilo ugotovljeno, da se je delavsko in družbeno samoupravljanje »afirmiralo kot najuspešnejši sistem naše socialistične skupnosti.« Zato ni slučaj, da se je ustava, sprejeta aprila 1963, imenovala »listina samoupravljanja«. Samoupravljanje se je namreč v ustavi uzakonilo kat neodtuljiva pravica vseh delovnih ljudi. Reorganiziran je bil skupščinski sistem, ponovna volilnost in sprejeta rotacija.

Na osmem kongresu ZKJ je bila posvečena velika pozornost dvigu življenjskega standarda delavcev, ki ni odgovarjal razvoju proizvodnih sil jugoslovanske družbe. Kje najti sredstva za dvig standarda delavcev? Vprašanje ni ostalo brez odgovora: vir večje akumulacije je iskati v nagrajevanju po delu, v zainteresiranosti za rast proizvodnje in produktivnosti dela. Takšen pristop bi moral tudi zmanjševati socialne razlike, ki so nastajale prav v tem času.

V času med sedmim in osmim kongresom so prišla na površje mnoga nasprotja, ki so negativno vplivala na mednarodne odnose. Njihove korenine je bilo treba iskati predvsem v administrativno-birokratski delitvi, v različnih razvitostih posameznih republik in drugih nepravilnostih. Pojavi nacionalizma so obsojeni kot družbeno zlo od katerega, kakor je bilo rečeno, ima največ škode delavsko in družbeno samoupravljanje.

V tem času je bila Jugoslavija eden od iniciatorjev in ustanovitelj gibanja neuvrščenih. Naša država je bila gostitelj prve konference neuvrščenih dežel (1961), aktivno pa je sodelovala

tudi na drugi konferenci v Kairu. Politika neuvrščenosti, v kateri sta Jugoslavija in tovariš Tito igrali najpomembnejšo vlogo, si je postavila za osnovni cilj boj za mir in nasprotovanja katere koli delitve sveta. Naša država je bila zagovornik novih enakopravnih odnosov med državami in narodi. Po oceni osmega kongresa ZKJ: »V obeh svojih pogledih — notranjem in zunanem — je politika neuvrščenosti napredna ter ima zato trajni globoki mednarodni in nacionalni smisel.«

Ob koncu je kongres sprejel spremembe statuta ZKJ in resolucijo o bodočih nalogah Zveze komunistov Jugoslavije. V šestih poglavjih tega dokumenta so določene konkretne naloge, ocene in stališča ZKJ o mednarodnih odnosih in mednarodnem delavskem gibanju, o družbeno-ekonomskih, mednarodnih odnosih, kakor tudi o drugih področjih družbenega življenja.

Nadaljnji razvoj samoupravljanja

Deveti kongres ZKJ je bil v Beogradu od 11. do 15. marca 1969. Ta kongres je bil v letu, v katerem smo praznovali 50-letnico ustanovitve KPJ. Zaradi tega je bila prva seja kongresa posvečena temu jubileju. Tovariš Josip Broz Tito je podal referat »Petdeset let revolucionarnega boja ZKJ«.

Na kongresu je bilo prisotnih 1.278 delegatov, a Zveza komunistov je imela takrat že 1.146.080 članov. Poleg delegatov in gostov iz domovine, so kongresu prisostvovali predstavniki partij in gibanj iz okoli 50 držav iz skoraj vseh kontinentov sveta.

Po osmem kongresu je praksa nedvoumno pokazala, da moramo graditi samoupravne odnose hitreje in odločneje. Nezdosten vpliv delavcev na delitev sredstev je imel za posledico, iz dneva v dan, mnoge pomanjkljivosti. Naša družba se je v tem času znašla pred bistvenim vprašanjem — kaj napraviti, da se

spodbudi razvoj samoupravljanja in poveča produktivnost dela, da bi se Jugoslavija hitreje vključevala v mednarodno delitev dela. Sprejet je bil »paket ukrepov« ki je dal odgovore na mnoga aktualna vprašanja. Te novice so bile tako pomembne, da so mnogi to potezo primerjali z največjimi povojnimi dogodki.

Gospodarska reforma, ne le da je spodbudila delovne organizacije za samo rentabilnejšo proizvodnjo, temveč tudi na domače trošenje investicijskih sredstev. Sledila je modernizacija obstoječih tovarn in to tistih, katerih proizvodnja je šla dobro v promet, tako na domačem kakor na svetovnem trgu. Gospodarska reforma je zato dala v prvih letih njenega izvajanja pričakovane rezultate. Toda že v letu 1968. je zaradi nabiranja težav prišlo do stagnacije in pretresov v gospodarstvu.

Partija ni sedela prekrizanih rok: sprejete so bile smernice, v katerih so precizirani in obdelani cilji in naloge družbene, gospodarske in politične reforme. Ponovno je bil potrjen princip: v samoupravnem socializmu ne moremo »pridobivati« sredstev na račun tujega dela in truda.

Med dvema kongresoma je prišlo do resnejših deformacij v službi državne varnosti. Poizkus, da se ta služba dvigne nad Zvezo komunistov, je bil dejanski izraz konflikta med samoupravnimi in demokratičnimi silami na eni, in državno-centralističnimi silami na drugi strani. Te deformacije je obravnaval četrti plenum CK ZKJ v juliju 1966 na Brionih. Na podlagi uvodnih besed tovariša Tita, poročila komisije izvršnega komiteja in diskusije, je bil sprejet sklep, da se služba državne varnosti reorganizira in zagotovi nad njenim delom družbena kontrola. Plenum je soglasno obsodil postopke skupine Ranković-Stefanović, katera je bila, po ugotovitvah, kriva za številna odstopanja od začrtane poti v službi državne varnosti in upočasenje razvoja samoupravljanja. Na četrtem plenumu je bilo sprejeto gradivo »O reorganizaciji in nadaljnjem razvoju Zveze komunistov«.

Deveti kongres ZKJ je nadrobno obravnaval tudi mednarodni položaj, ki pa v tem času ni bil niti tako »rožnat«. Divjala je vietnamska vojna, Izrael je odprl novo vojno področje, blokovska delitev sveta je postajala vse izrazitejša. Kongres je sprejel resolucijo »ZKJ v borbi za enakopravno mednarodno sodelovanje, za mir in socializem«. Boj proti blokovski delitvi sveta, proti vsem oblikam nadvladja, je bila označena kot »glavni sestavni del bitke za mir in krepitev naprednih sil v svetu«.

Deveti kongres je sprejel tri resolucije ter spremembe in dopolnitve statuta ZKJ.

D. Majstorović

Šest let po smrti

Josipa Broza-Tita

Tito je naš najljubši tovariš

Vse svoje življenje je bil tovariš Tito borec za interese in zgodovinske cilje delavskega razreda in vseh delovnih ljudi, za najplemenitejše ideale in težnje naših narodov in narodnosti. TITO je naš najljubši tovariš. Sedem desetletij je izgoreval v revolucionarnem delavskem gibanju. Šest desetletij je krepil vrste jugoslovanskih komunistov. Več kakor štiri desetletja je na najbolj dostojanstven način opravljal najodgovornejšo dolžnost v naši Partiji. Bil je herojski voditelj v velikem narodnoosvobodilnem boju in v socialistični revoluciji. Tri desetletja in pol je stal na čelu naše socialistične domovine ter povedel našo domovino in naš boj za novo človeško družbo v svetovno zgodovino, s svojim izkazovanjem in potrditvijo, kot največja zgodovinska osebnost.

V najusodnejših razdobjih našega obstoja in razvoja je nosil tovariš TITO hrabro in dostojno proletarsko zastavo naše revolucije, vztrajno in dosledno povezan z usodo ljudstva in človeka. Boril se je s celim svojim življenjem in delom, živel z žarom in humanizmom velikega revolucionarnega pogumneža in vodje ljudstva.

TITO ni bil le vizionar, kritik in tolmač sveta. On je spoznal objektivne pogoje in zakonitosti družbenih gibanj, spremenil velike ideale in misli v akcijo milijonskih ljudskih množic, katere so z njim na čelu ustvarile epohalne družbene preobrazbe.

Njegovo revolucionarno delo bo za vse čase zapisano v zgodovini narodov in narodnosti Jugoslavije in v zgodovini svobodoljubnega človeštva ...

PREDILNICA
LITIJA

100
LET

V prvem četrtletju

Proizvodnja

V prvih treh mesecih smo proizvedli 2 117 ton enojne preje, kar je nad planom in skoraj enako kot v istem obdobju lani. V letošnjem letu smo imeli na razpolago 66 rednih delovnih dni in 3 dni nadurnega dela v predilnici, v lanskem letu pa smo imeli ob istem številu nadur, 66,66 dni rednega delovnega časa. Lansko leto smo v nadurah proizvedli 82 ton, letos pa 67 ton preje. Na osnovi tega lahko izračunamo, da smo imeli letos povprečno dnevno produkcijo 31 060 kg, lani pa 30 573 kg dnevno, kar predstavlja povečanje z indeksom 101,6.

Letošnji plan smo presegli za 9,2 %, ker v njem ni upoštevano nadurno delo (brez nadurnega dela je plan presežen za 5,7 %); v zimskih mesecih pa je večja proizvodnja zaradi ugodnih klimatskih razmer in manjše izrabe dopustov.

Proizvodnja — vložena preja

66 dni

Proizvodnja v tonah				Indeks	
Stopnja dodelave	1985	Plan 86	realizac. 86	$\frac{86}{85}$	$\frac{86}{Plan}$
WC	225	183	170	75	92
OE/1	266	266	256	96	96
PREV.	790	708	940	119	133
SUK.	700	692	693	99	100
EF.	73	72	40	55	56
SKUPAJ	2055	1921	2099	102	109,3

Proizvodnja predilnice

Proizvodnja enojne preje				Indeks	
Bombaž	1985	Plan 86	Realizac. 86	$\frac{86}{85}$	$\frac{Real.86}{Plan 86}$
Mikana	697	600	699	100	116
Česana	233	231	243	104	105
OE	278	251	275	99	109
Skupaj	1208	1082	1217	101	112
Umetna vlakna					
Pratanska klasična	741	672	741	100	110
Sirospun	90	85	99	110	116
OE	81	99	60	73	61
SKUPAJ	912	856	900	98	105
Bombaž in sintetika skupaj	2120	1938	2117	99,8	109,2

ASORTIMAN ENOJNE PREJE

Primerjava z lanskim letom nam kaže, da smo povečali proizvodnjo bombaža za 1 %, proizvodnjo sintetične pa smo zmanjšali za 2 %. Zmanjšanje proizvodnje sintetične je na račun zmanjšanja OE preje (zmanjšanje proizvodnje na OE strojih, zaradi velikih potreb po klasični preji).

V dodelavi so rezultati nekoliko drugačni od lanskih in pričakovanih. Nekoliko se je zmanjšalo vlaganje preje na varkopsih in se povečala izdelava previte preje, kar je prav. Kljub izpadom kapacitet smo proizvedli toliko sukane preje kot smo pričakovali.

Zaskrbljujoče pa je zmanjšanje proizvodnje efektnih sukancev, kjer smo dosegli le 56 % planiranih količin. Vzrok je v vse manjšem povpraševanju po efektnih sukancih, ki jih imamo v našem proizvodnem programu.

F. L.

Prodaja

V prvih treh mesecih letošnjega leta je bila dosežena skupna realizacija domače prodaje in izvoza v višini 2 052 ton preje oziroma 2 453 943 000 din, kar predstavlja po količini za 3 odstotke več kot 1985. leta, po vrednosti pa se je povečala prodaja za 53 odstotkov.

Izvoza smo lani v prvih treh mesecih ustvarili 9,5 % od celotne realizacije in sicer 8,2 % je predstavljal lastni izvoz 1,3 % pa skupni izvoz.

Letos se je struktura izvoza nekoliko spremenila. Izvoz predstavlja v celotni realizaciji 11 % od tega lastni izvoz 7 % skupni izvoz pa je porastel na 4 %.

Spremembe, ki so nastale na delu izvoza, so posledica sprememb na svetovnem trgu bombaža in preje.

Cena bombaža je, kot vemo, na svetovnem trgu, posebno v drugi polovici leta in še danes, padala. To je potegnilo za sabo veliko znižanje cen bombažni preji. Saj so vsi tisti, ki so lahko kupovali bombaž tam, kjer so imeli najboljše pogoje, lahko kupili le-tega po občutno nižjih cenah kot mi.

Poleg tega so na evropsko tržišče prišle ogromne količine bombažne preje predvsem iz Turčije, ki je imela cene preje skoraj na višini cen bombažnega vlakna. Vse to je povzročilo, da so kupci pritiskali na znižanje naših cen. Poizkušali smo z manjšimi količinami in tako smo v več primerih že sklenjene pogodbe spremenili, tako po količinah kot cenah.

Na srečo smo uspeli, z novim izvozom preje iz staničnih vlaken in s skupnim izvozom bombažne preje za ročno pletenje, izpad lastnega izvoza bombažne preje delno ublažiti in tako, kljub velikim težavam na evropskem tržišču, uspevamo držati izvoz na dokaj visoki ravni.

Sprašujem se pa, če ima sploh smisel, da se tako trudimo z izvozom, ker situacija postaja še težja zaradi močnega prodora Kitajske z bombažnimi izdelki vseh stopenj predelave, na evropski trg. Vseposod se namreč govori, kako nam je izvoz potreben, nobene izvozne vzpodbude pa ni, ki bi to dejansko potrjevala in tako z izvozom samo izgubljam

dohodek. Res je, da smo že lani najeli nekaj blagovnih kreditov (VIII. reciklaže in V. tranša CCC kredita), kate-re bi morali še v letošnjem letu z izvozom pokrivati. Vendar je tudi tu vprašljivo ali naj te kredite še vračamo sami ali pa se obnašamo kot večina Jugoslovanov, ki si pustijo kredite odplačati iz skupne blagajne.

Vrsta takih in podobnih dilem se pojavlja ob vseh nejasnostih, ki jih je povzročil novi devizni zakon in obljuba, ki jih vsakodnevno poslušamo. Čeprav mislim, da dober gospodar ne more razmišljati drugače kot tako: če sem se zadolžil, bom moral dolg vrniti. Če so bili krediti v devizah, bo treba vrniti devize. To pa drugače ni možno, kot da jih ustvarimo.

Pa se ozrimo

še

na domači trg

Tudi tu je dosti problemov, saj naši kupci poznajo razmere v svetu in vedo, da je cena bombaža padla in da je bombažna preja v Evropi relativno poceni. Zato pritiskajo na naše znižanje cen oz. apelirajo, da se le-te ne bi zviševale oz. na drugačne ugodnosti. Za nas pa je situacija popolnoma drugačna. Mi še sedaj dobivamo v hišo bombaž iz Sovjetske zveze, ki je bil kupljen decembra 1984. V letošnjem letu smo dobili še ca. 1300 ton tega bombaža, ki je za več kot 30 % dražji od enakega bombaža na evropskem trgu. Prav tako je ameriški bombaž, ki smo ga kupovali na CCC kredit, dražji od bombaža, ki ga lahko sicer kupujemo predilci iz Zahodne Evrope.

Vse to in podražitve ostalih materialov, kot so kartoni, cevke, pa energija, tečajne razlike pri blagovnih kreditih, obresti itd., nam narekuje, da bomo morali z junijem preji povečati cene.

M. MLAKAR

Iz požarno-varstvenega načrta

Opis požarnega sektorja

V tem, predzadnjem sestavku iz tega področja bom predstavil opis največjega požarnega sektorja. Namen tega je spoznati posamezne elemente, in s tem tudi vse pomanjkljivosti tovrstnega opisa.

V prvem delu bom predstavil splošni opis sektorja centralnih objektov proizvodnje, v drugem delu pa njegov podsektor B — sukalnica.

Požarni sektor 4 — centralni objekti proizvodnje

1. Lokacija in obseg

Požarni sektor 4 je v centru tovarne. Zaradi velikega obsega je razdeljen na pet podsektorjev:

- A. — menza s šotorskim skladiščem;
- B. — sukalnica;
- C. — predpredilnici, predilnice, efektna sukalnica bombaža in sintetike s kotlarno, transformatorskimi postajami in drugimi spremljajočimi prostori;
- D. — prostori vodstva proizvodnje in
- E. — objekt splošnega vzdrževanja.

2. Dostop do objektov

Dostop do požarnega sektorja 4 je mogoč z vseh štirih strani; na severni del, skozi glavni in zahodni pomožni vhod, na južni del, pa skozi glavni in stranski vhod na zahodu.

Tla so trdna. Dostop do podsektorjev je opisan pri vsakem podsektorju posebej.

3. Delovni čas in število zaposlenih:

Triizmensko delo poteka vsak delavnik. Od 6.—14. ure je prisotnih 510 delavcev, od 14.—6. ure pa 210 delavcev pretežno v proizvodnih oddelkih.

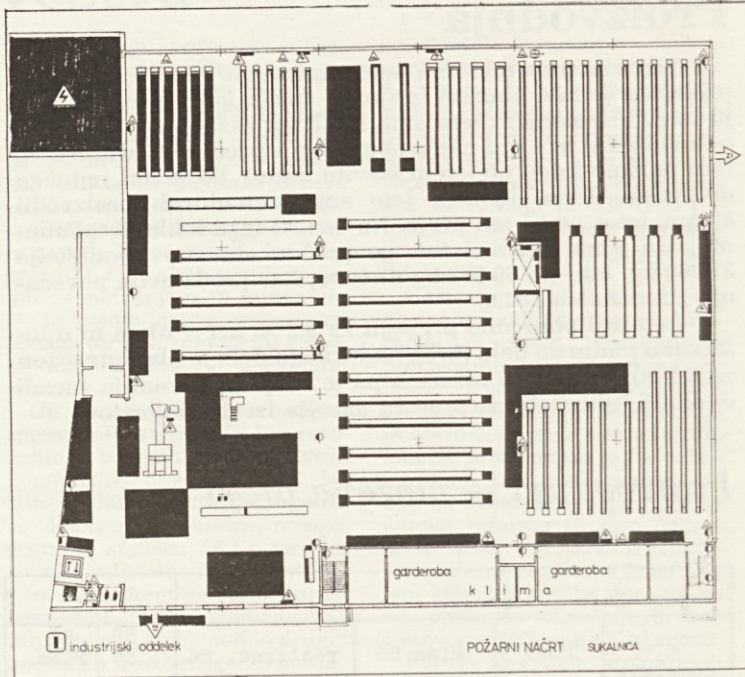
4. Usposobljenost delavcev iz požarne varnosti

Vsi delavci in delavke so usposobljeni za gašenje z ročnimi gasilnimi aparati in zidnimi hidranti.

Delavci obiskujejo redne gasilske vaje in so usposobljeni pod nadzorstvom dežurnega gasilca gasiti tudi zahtevnejše požare z našo lastno opremo.

5. Tehnološki proces dela, ki se opravlja

V požarnem sektorju 4 je večina strojne opreme tovarne za predelavo bombaža in sintetike od bal do končnega izdelka pre-

je ali sukancev. Dnevna proizvodnja je predelava cca 17000 kg bombaža in 13000 kg sintetike. Podrobnejši opis je podan pri opisu podsektorjev.

6. Gradbeni opis objektov

Centralni del tovarne je zgrajen iz skeletne in predalčne konstrukcije, ki ima v starem delu nezavarovane železne vezi in nezavarovano železno strojno konstrukcijo, v novejšem delu pa so nosilni elementi iz armiranobetonske konstrukcije. Objekti imajo ravno streho, nad predpredilnico bombaža s »šed« streho.

Po višini objektov spada celoten kompleks v II. kategorijo. Obsega: klet, pritličje, prvo in drugo nadstropje, vsi objekti sektorja pa skupno zajemajo 17000 m² površine.

7. Požarna obremenitev sektorja

Na celotnem delu sektorja je povprečno VISOKA požarna obremenitev (cca 3000 × 10³ KJ/m²), to je 200 kg gorljivih snovi na m².

Kot gorljiva snov se pojavljajo tekstilni materiali v stisnjem in razbeljenem stanju (bombaž, sintetika), manjše količine vnetljivih tekočin, les in drug gradbeni material. Za novozgrajeni del je značilna nekoliko večja požarna obremenitev.

8. Zaščita pred požarom

Po celotnem sektorju so nameščeni ročni gasilni aparati, predvsem na CO₂ in prah.

Stari del objektov je varovan s sprinkler napravami, v manjšem delu so zidni hidranti.

Po oddelkih je nameščena gasilska oprema, dihalni aparati, cevi, zaščitne maske, itn.

Večje količine vode lahko dobimo preko električne črpalke v kotlarni, iz požarnega bazena in iz reke Save preko nadvoza in na drugem koncu, preko železnice.

9. Evakuacija iz delovnih prostorov

Evakuacija iz požarnega sektorja bo potekala v več smereh: glavne smeri so za predilnico na vzhodu, in predpredilnico na zahodu in vzhodu.

Po evakuaciji je potrebno izvesti čim hitrejši temeljit pregled delovnih prostorov.

10. Požarna ogroženost sektorja

Požarni sektor je v prvi stopnji požarne ogroženosti. Velikost širjenja požara je velika.

Požar lahko nastane zaradi najrazličnejših vzrokov, ki so posredno ali neposredno odvisni od človeka. Potrebna je srednja energija za vžig pri razrahljanem tekstilnem materialu, usedlih vlaknih in prahu pa zelo majhna, posebno pri bombažu.

Širjenje požara je zaradi prahu in usedlih vlaken hitro.

To je splošni opis centralnega sektorja. Zaradi njegove velikosti smo ga razdelili na podsektorje. V nadaljevanju bom opisal enega od teh.

Požarni podsektor B

1. Lokacija in obseg

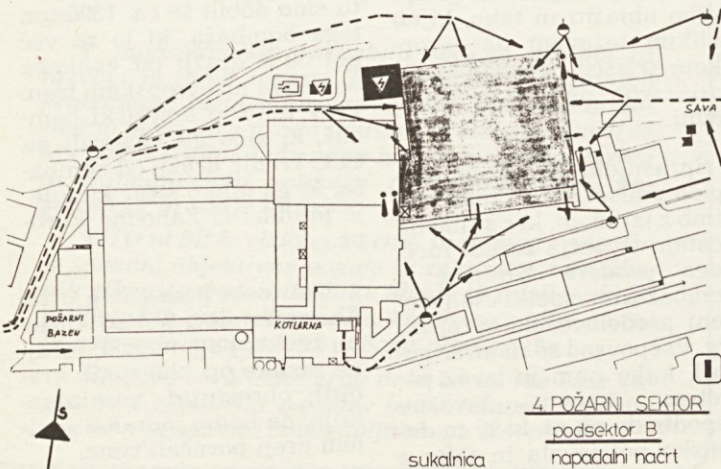
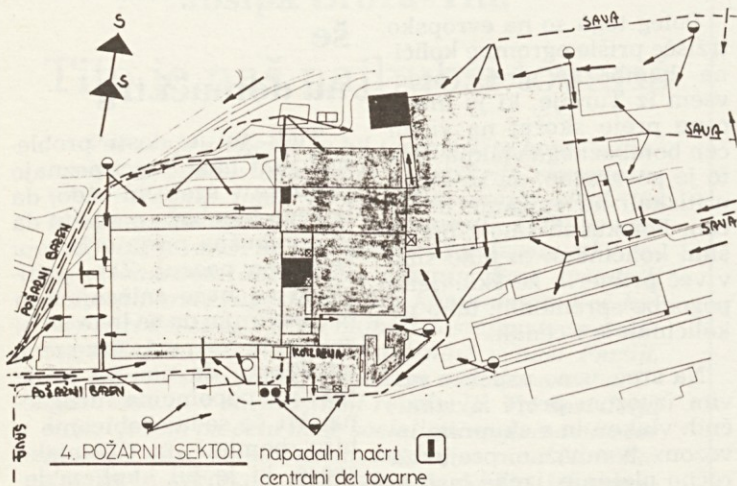
Obsega objekt sukalnice z garderobami, klimo in transformatorsko postajo. Je na severovzhodnem delu požarnega sektorja 4.

2. Dostop

Do podsektorja B pridemo preko glavnega vhoda ali pomožnega stranskega vhoda na zahodni — severozahodni strani tovarne. Utrjenost tal je dobra. Zahodni del objekta se drži predilnice, na vzhodu pa je gibanje omejeno zaradi menze in šotorskega skladišča.

3. Delovni čas in število zaposlenih

V oddelku sukalnice je na izmeni zaposlenih 60 delavcev in delavk.

4. **Usposobljenost iz požarne varnosti** (glej opis požarnega sektorja 4)

5. **Tehnološki proces, dela, ki se opravljajo**

V oddelku sukalnice se kopsi, navitki iz predilnice skladiščijo v kontejnerjih, se previjajo na večje navitke, se izdelujejo sukanca, končni izdelki pa se vlagajo v lesene zaboje in odvažajo iz oddelka. V oddelku so previjalni, dvojni in sukalni stroji.

Transformatorska postaja je na severozahodni strani oddelka, ločena z zidom.

6. **Gradbeni opis objekta**

Sukalnica je prtiličen objekt zgrajen iz skeletne armiranobetonske konstrukcije, zapolnjene z zidaki in z ravno streho.

7. **Požarna obremenitev objekta**

V sukalnici je SREDNJA požarna obremenitev (cca $2000 \times 10^3 \text{ KJ/m}^2$). Gorljivi material je skladiščena sintetična in bombažna preja na kopsih v kontejnerjih, skladiščen material na medfaznih skladiščih, sintetična in bombažna preja na strojih in v vlagalnici, kartonski zaboji.

8. **Zaščita pred požarom**

V sukalnici so nameščeni ročni gasilni aparati v ustreznih količinah.

Po celem oddelku so zidni hidranti. Okoli sukalnice so podtalni hidranti. Hidrantni nastavki so pred montažno hišo in v gasilskem domu.

Večje količine vode dobimo na južni strani od električne črpalke v kotlarni, na severni strani pa preko motorne črpalke iz požarnega bazena.

9. **Evakuacija iz prostorov**

Evakuacija bi potekala skozi vrata po enem izmed 7 izhodov iz sukalnice.

Najprimernejši je umik skozi vrata na vzhodni strani sukalnice.

10. **Mogoč prehod požara na podsektor A in C**

Požarni podsektor B je med podsektorjem A (menza in skladišča) in podsektorjem C (predpredilnici in predilnice s spremeljajočimi prostori).

Varovanje je potrebno s strani podsektorja A na izhodnih vratih, na vzhodni strani oddelka.

S strani podsektorja C pa znotraj objektov varujemo vrata dvigala sukalnice — predilnice, in vrata v predilnico sintetične, od zunaj pa streho na stičišču s predilnicami.

11. **Požarna ogroženost podsektorja**

Požarni podsektor je v drugi stopnji požarne ogroženosti. Možnost nastanka požara je zaradi okvare strojev, električne instalacije, slabega čiščenja, samovžiga in človeškega faktorja.

Potrebna energija za vžig je lahko majhna.

Širjenje požara je odvisno od očiščenosti prostora.

Poleg opisa za vsak sektor ali podsektor je navedena tudi potrebna gasilska oprema in število usposobljenih gasilcev. Vse je računano na skrajno mejo — največji obseg požara. Poleg opisa, spiska potrebne opreme so na razpolago tudi skice napada in mikrolokacije proizvodnih oddelkov. To vse skupaj naj bi omogočilo dober in hiter vpogled v situacijo.

Prihodnjic: Naše glavne naloge na področju preventivnega požarnega varstva

S. Črne

Kako pa skupna poraba

Ko delavci obravnavamo obračun poslovanja preteklega leta svoje delovne organizacije, bi morali biti vsaj okvirno seznanjeni tudi s tem, kako so se uporabila sredstva, ki smo jih združili iz dohodka in osebnih dohodkov za zadovoljevanje skupnih družbenih potreb. Uradna poročila o tem bodo obravnavale delegacije za skupščine, vendar pa so običajno kar precej obsežna in zapletena, da je iz njih povprečnemu občanu težko izluščiti bistvo, ki ga zanima. Zato želimo z nekaj vprašanji, ki smo jih postavili predsedniku komiteja za planiranje in družbenoekonomski razvoj Karlu Lemutu osvetliti skupno porabo litijske občine, vključno s problematiko, ki jo prenašamo v letošnje leto oziroma v novo srednjeteročno obdobje.

Navajeni smo že, da ob koncu poslovnega leta družbenih dejavnosti govorimo o presežkih, neuporabljenih sredstvih za prenos v naslednje leto, o izgubi posamezne samoupravne interesne skupnosti. Kako se je izšel obračun skupne porabe v litijski občini za preteklo leto?

V preteklem letu je v litijski občini izkazala primanjkljaj Občinska zdravstvena skupnost v višini 59.254.796,52 din, kar je bilo delno krito s sredstvi, v višini 38.085.153 din, ki predstavljajo večji priliv sredstev na

račun občinske zdravstvene skupnosti v letu 1985.

Uporaba teh sredstev, ki so se sprostita po 31. 12. 1985, je bila omejena glede na zvezni zakon.

Za preostali del sredstev za kritje primanjkljaja — izgube, pa bo potrebno zagotoviti sredstva v letu 1986.

Je bilo združeno dovolj sredstev za realizacijo vseh programov SIS? Je bila realizacija kakšne pomembne naloge iz sprejetih načrtov ogrožena ali odložena?

Dinamika dotoka sredstev je izvajalcem nalog na področju

Kmalu nov seznam sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu

Ker bo izšel nov Zakon o varstvu pri delu, bomo morali temu prilagoditi tudi naš pravilnik. Takrat bo izdelan tudi nov seznam sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu, kjer bo za vsak oddelek določeno, katera osebna zaščitna sredstva bo treba uporabljati. Osebna zaščitna sredstva

bomo dodelili na podlagi strokovne ocene o izpostavljenosti nevarnostim in škodljivostim na delovnem mestu, ob upoštevanju predpisov in JUS standardov.

Seznam sredstev in opreme za osebno varstvo pri delu bo sprejela oz. predlagala komisija za varstvo pri delu.

Andrej Krhlikar

družbenih dejavnosti omogočala izvajanje sprejetih programov brez posebnih težav.

Sprotno usklajevanje rasti sredstev skupne porabe z gibanji tekoče gospodarske politike, to delo je uspešno opravil koordinacijski odbor za skupno porabo pri Izvršnem svetu Skupščine občine Litija, pa je pripomoglo, da v letu 1985 ni bila odložena nobena pomembnejša naloga na področju družbenih dejavnosti.

Resolucijske in politične opredelitve zahtevajo enak materialni položaj delavcev v gospodarstvu in delavcev v družbenih dejavnostih. V družbenih dejavnostih naše občine so bili lani izvedeni določeni premiki (katerih?), da bi se popravilo zastajanje osebnih dohodkov izvajalcev v družbenih dejavnostih. Koliko nam je to uspelo, in kakšna je primerjava teh z ostalimi občinami?

Zaradi zagotovitve enakega materialnega položaja delavcev v gospodarstvu z delavci v gospodarstvu je bila v letu 1985 dogovorjena izvajalcem s področja šolstva in kulture hitrejša rast sredstev za osebne dohodke za 19 % v odnosu na rast v drugih dejavnostih.

Primerjave med osebnimi dohodki delavcev v gospodarstvu naše občine in ostalimi občinami nimamo, so pa podatki o osebnih dohodkih po podskupinah dejavnosti. Iz te primerjave je razvidno, da so osebni dohodki naših delavcev na področju izobraževanja, zdravstva in socialnega skrbstva nad povprečnimi osebnimi dohodki podskupine dejavnosti.

Ob tem pa je potrebno upoštevati tudi določene specifičnosti, ki so prisotne na območju naše občine in izraziteje vplivajo na višino osebnega dohodka, kot pa je to razvidno iz povprečnega osebnega dohodka v podskupini dejavnosti (npr. težavnost terena, delovni pogoji, kombiniran pouk, vključenost enote s prilagojenim programom »bivše posebne osnovne šole« v osnovno šolo splošnega tipa, in podobno).

Ali lahko navedete povprečni osebni dohodek za nekatera tipična dela posameznih izvajalcev skupne porabe v občini, tako, kot smo ga razgnili za tipična dela v naši DO?

V naslednji številki Delegateskega obveščevalca bo objavljena tudi informacija o gospodarstvenju organizacij združenega

dela v letu 1985. Iz nje bodo razvidni povprečni osebni dohodki v posamezni organizaciji združenega dela in delovnih skupnostih.

Podatki za posamezna tipična dela in naloge izvajalcev skupne porabe v občini Litija pa iz prej navedene informacije ne bodo razvidni, ker le-te ni mogoče pridobiti iz podatkov zaključnega računa organizacij združenega dela oz. delovnih skupnosti. Zato bi bilo potrebno za objavo prej omenjenih podatkov zbrati ločeno potrebne podatke.

Delavci litijske občine prispevajo za svojo skupno porabo po najvišji prispevni stopnji in še ne moremo zadovoljiti vseh potreb. Smo si postavili previsok standard v družbenih dejavnostih ali gospodarska moč združenega dela prepočasno napreduje, saj so bile vse povečane zaposlitve v občini v preteklem štiri-letnem obdobju praktično le v družbene dejavnosti, nič novega ali razširjenega pa ni vzniknilo v gospodarstvu?

Pravilno ugotavljate, da so obremenitve za združevanje sredstev za financiranje nalog na področju družbenih dejavnosti visoke, iz naslova dohodka celo najvišje v republiki.

Velikost občine in njena gospodarska razvitost ter gostota naseljenosti prebivalcev na km², ki znaša povprečno 54,4 prebivalca razumljivo vpliva na obremenitve združenega dela in posameznika.

V zadnjem obdobju se je tudi s sredstvi samopriskevka pomembno izboljšal materialni položaj, predvsem pogoji dela na področju šolstva in otroškega varstva ter zdravstva, kar pa je prispevalo tudi k povečanju stroškov za dejavnosti na tem področju.

Težko bi trdili, da je družbeni standard občanov občine Litija visok oz. previsok, temveč je odgovor na visoke obremenitve predvsem v prej omenjenih razlogih, številu šol in sorazmerno majhnem številu učencev glede na število šol.

Da bi obdržali nivo razvoja družbenih dejavnosti na sedanji stopnji in zagotovili pogoje za dvig kvalitete na teh področjih je nujno prevzeti ter izpeljati ustrezne ukrepe varčevanja znotraj izvajalcev s področja dejavnosti in ustvariti pogoje za razvoj novih gospodarskih dejavnosti.

Primerjalni kazalci

Zaradi spremenjenih predpisov razporeditev celotnega prihodka je primerljivost kazalnikov iz leta 1985 na leto 1984 nesmiselna, če ni preračunana na veljavne predpise v letu 1984. Primerjati jih moremo le s planom za leto 1986, seveda, če smo imeli dovolj posluha in sreče, da smo v tem »prehodnem« obdobju uveljavljanja novih zakonskih rešitev pravilno planirali. Zato se bomo več zadržali na tej primerjavi.

PRIMERJALNI KAZALCI REZULTATOV POSLOVANJA

	1984	1985	Plan 1985	Plan 1986	INDEKS		
					1985/1984	1985/H	Plan 86/H
I. KAZALCI po 140 členu SZD							
1. Dohodek na delavca (v din) in dohodek/produktivnost	1 333 247	1 862 473	1 938 522	2 847 778	139,7	96,1	152,9
2. Dohodek v primerjavi s število upravnih poslovnih sredstev - rentabilnost v %	7,3	50,3	73,2	52,8	68,6	68,7	105,0
3. Ustvarjeni čisti dohodki na delavca v din	1 060 968	1 465 460	1 551 431	2 145 533	138,1	94,5	146,4
4. Akumulacija v primerjavi z dohodkom (v %)	34,6	21,8	37,0	20,1	63,0	58,9	92,2
5. Akumulacija v primerjavi z ustvarjenim čisti dohodkom (v %)	43,5	27,7	46,3	26,7	63,7	59,8	96,4
6. Akumulacija v primerjavi s število uporablj. poslovnih sredstev (v %)	25,4	11,0	20,8	10,6	43,3	52,9	96,4
7. OB in sredstva skupne porabe na delavca (v din) - ses.-povpr.	49 928	91 524	69 442	131 133	183,3	131,8	143,3
8. Čisti OD na delavca-ses.-povpr.	32 075	56 796	46 267	82 505	177,1	121,2	145,3
II. KAZALCI po odloku ZIS							
1. Izločanje iz OD na delavca mesečno povprečje (v din)	10 887	20 438	15 941	29 747	187,7	128,2	145,5
2. Izločanje iz dohodka na delavca (v din)	272 265	358 206	387 092	702 245	131,6	92,5	196,0
3. Ak in Am v primerjavi s število poslovnih sredstev (v %)	36,5	20,1	38,6	25,6	55,1	52,1	127,4
4. Povpr. uporablj. poslovna sredstva na delavca (v din)	1 819 308	3 705 350	2 648 276	5 388 959	203,7	139,9	145,4
5. Celotni prihodek glede na porab. sredstva (v %) = ekonomičnost	144,0	130,4	130,5	129,4	90,6	99,9	99,2
6. Celotni prihodek v primerjavi s povpr. uporablj. obratnimi sredstvi (v %)	289	278	316	305	96,2	88,0	109,7
7. Inguba na delavca	-	-	-	-	-	-	-
8. Dohodek v primerjavi z načrt. dohodkom (v %)	122,5	96,6	-	-	85,9	-	-
9. Del čisti OD na delavca v primerjavi z načrtovanim zneskom (v %)	102,1	123,6	-	-	121,1	-	-
III. KAZALCI po odloku o obvezni metodologiji							
1. Sredstva za reprodukcijo v primerjavi s število uporablj. poslovnih sredstev (v %)	36,5	20,1	38,6	25,6	55,1	52,1	127,4
2. Odplačila za investicijske kredite v primerjavi s sred. za reprodukcijo	5,2	14,6	3,3	7,7	280,8	442,4	52,7
3. Povprečno število zaposlenih delavcev na podlagi delovnih ur	1010	1020	1015	1052	101,0	100,5	103,1

Popravek: v drugi vrstici, v prvi koloni (1984) je pravilno 73,3 in ne 7,3.

Zakonskih sprememb, ki vplivajo na drugačen obračun celotnega prihodka in njegove razdelitve v zaključnem računu za leto 1985 v primerjavi z letom 1984, ne bomo obravnavali, zato omenimo le nekaj kazalnikov izračunanih na korigirane podatke. Iz spodnje preglednice kazalnikov vidimo, da je bil doseženi dohodek na delavca (**kazalnik 1/I**) v preteklem letu 1.862.473 din, če bi ga preračunali na korigiranega pa bi znesel 2.591.948 din ali za 94,4 % bi bil višji v primerjavi z letom 1984, ne pa samo 39,7 %.

Ustvarjeni čisti dohodek na delavca bi bil indeksno višji za 65,2 %, ne samo za 38,1 % kot je razvidno iz indeksa kazalnika pod 3/I. Kljub večjemu dohodku pa so tudi primerljiva akumulacijska sredstva v primerjalnem dohodku višja in znesejo 25,1 %, ne pa samo 21,8 %, kot je razvidno iz kazalnika 4/I. Spremenil bi se tudi odnos v kazalniku 5/I, tako da bi bil indeksni padec akumulacije v primerjavi z ustvarjenim čistim dohodkom le 85,3 ne pa 63,7.

Ker bi »po starem« namenjali več tudi v sredstva reprodukcije, (to so skupaj sredstva amortizacije nad predpisano minimalno stopnjo, sredstva namenjena za izboljšanje materialne osnove dela, del čistega dohodka za rezervni sklad in druge potrebe — skupaj tvorijo akumulacijo ter sredstva amortizacije do predpisane stopnje), manj pa v Ø uporabljena poslovna sredstva, ker

k njim ne bi prenašali ugotovljenih večjih razlik med zadnje ugotovljeno tržno in knjigovodsko vrednostjo surovin, materiala in zalog gotovih izdelkov, bi bil boljši tudi odnos v kazalniku 3/II.

Boljše rezultate od prikazanih, bi tako lahko ugotavljali primerjalno le za ostale kazalnike, vendar ne bi imelo pravega pomena.

Iz razporeditve celotnega prihodka bi lahko ugotovili padec zbranih sredstev akumulacije, zato pa za 13,3 % več reprodukcijskih sredstev. Na to ima vpliv povečana stopnja amortizacije in revalorizirana osnovna sredstva, s katerimi želimo (čeprav zaradi visoke inflacije in razvrednotenja vrednosti dinarja do tujih valut ne uspevamo v celoti) slediti podražitvam strojne opreme na zunanjih tržiščih. Reprodukcijsko izrabljene strojne opreme si moramo zagotoviti z lastnimi sredstvi, ker na domače bančne vire ne moremo in tudi ne smemo računati zaradi visokih obrestnih mer. Na račun tako povečanih sredstev amortizacije pa smo zmanjšali tudi naš dohodek.

Za 77,1 % smo povečali čiste OD na delavca iz povprečno 32.075 din na 56.796, vendar še vedno zaostajamo za porastom primerljivega dohodka za 10,8 %, če naj to opravičuje skok naših OD. Močnejše poskočijo skupaj OD in sredstva skupne porabe na delavca v kazalniku 7/I, in sicer za 83,3 %, ker

smo v pripravah za praznovanje 100. obletnice Pl nujno morali nameniti več sredstev v sklad skupne porabe. To počnemo tudi v planskem letu 1986.

Izločanja iz OD na delavca (1/II) so v močnejšem porastu kot so bili čisti OD, kar pomeni večjo obremenitev OD z družbenimi dajatvami. V planu za leto 1986 ta odnos zmanjšujemo, kar pa ni več verjetno z uvedbo samoprispevka za izglasovanim zadnjim referendumom. Že tako do sprejemanja plana nikoli niso povsem znane obveznosti iz BOD ali dohodka, ker v današnjem težkem gospodarskem položaju radi tekoče spreminjamo zakone, v upanju, da bomo tako rešili probleme.

Izločanja iz dohodka so, za čuda, manjša od rasti dohodka na delavca (glej kazalnik 2/II in 1/I).

Močan porast pa načrtujemo s planom, ker bodo obremenitev dohodka resnično večje.

Zaradi revalorizacije osnovnih sredstev, v želji čim bolj približati njihovo vrednost tržni vrednosti, občutno povečujemo amortizacijska sredstva v letu 1986, kar se bo odražalo na zmanjšanje dohodka oziroma na povečanje sredstev reprodukcije.

Ti odnosi vplivajo na indeksne izračune (plan-realizacija v letu 1985) v kazalnikih 2/II, 1/I, 1/III in posredno še pri nekaterih kazalnikih. Sredstev akumulacije za to ne moremo v planu toliko povečevati (le 60,6 %), kar se pozna pri izračunu kazalnikov, ki vsebujejo to kategorijo (4/I, 5/I, 6/I). Rentabilnost (2/I) načrtujemo v planu povečati za 5 %, kar tudi opravičuje željo po povečanih OD, le ekonomičnosti (5/II), pri močni rasti inflacije in padanju vrednosti dinarja, nismo mogli smejeje planirati. Z varčevalnimi prizadevanji pri vsem potrošnem materialu in sredstvih ter zmanjševanju surovinskih odpadkov ali čistih niti, bomo mogli sami največ prispevati k rasti ekonomičnosti. Produktivnosti gotovo ne bomo mogli kaj dosti več povečevati.

Če prepuščamo presojo ostalih kazalnikov samim bralcem, naj povemo, da smo pri planu računali na 50 % inflacijo, kot jo predvidevajo resolucijska izhodišča za leto 1986, upoštevali pa smo še določene pridobitve s povečano in kvalitetnejšo proizvodnjo ter racionalnim ponašanjem na vseh področjih poslovnega procesa vseh zaposlenih.

V. Keržan

Razpis prednostne liste

V skladu z določili samoupravnega sporazuma o urejanju stanovanjskih vprašanj Predilnice Litijske, razpisuje odbor za stanovanjska vprašanja prednostno listo za dodelitev stanovanj v času od 1. 7. do 31. 12. 1986.

Razpisni rok traja od 25. aprila do vključno 10. maja 1986!

V razpisnem roku priložite tudi vso ustrezno dokumentacijo, in sicer:

- potrdilo o OD zakonca v letu 1985;
- potrdilo o številu družinskih članov (v primeru izven zakonske skupnosti);
- zdravniško potrdilo o zdravstvenem stanju družinskih članov (upoštevamo samo zdravniško potrdilo, ki ni starejše od dveh let)
- in drugo morebitno dokumentacijo, ki bi lahko vplivala na višje število točk.

Po tej prednostni listi bomo dodelili:

- dve novi enoinpolsobni stanovanji
- eno novo dvosobno stanovanje in
- vsa izpraznjena starejša stanovanja.

Postopek sestave prednostne liste bo enak kot do sedaj. Najprej bo objavljen osnutek prednostne liste, na katero bodo možne ustne ali pisne pripombe, po obravnavi pripomb bo odbor za stanovanjska vprašanja sestavil predlog prednostne liste, na katerega bodo možni ugovori na delovski svet delovne organizacije v roku 30 dni po objavi.

Prednostna lista bo skupna za dodelitev dvosobnih in tri-sobnih stanovanj in skupna za dodelitev enosobnih stanovanj in garsonjer oz. sob. Zato se je potrebno pri prijavi na razpis točno opredeliti kakšno stanovanje želimo oz. za kakšno stanovanje se bomo prijavi na prednostno listo.

Vsi, ki ste zainteresirani za stanovanje, prijavite se najkasneje do 10. maja 1986 pri Vlasti Gromovi, v kadrovsko splošnem sektorju Predilnice Litijske, soba št. 15, poslovna zgradba. Prošenj, ki bodo vložena po tem roku, člani odbora za stanovanjska vprašanja pri sestavi prednostne liste ne bodo upoštevali. V kadrovsko splošnem sektorju boste izpolnili in podpisali vprašalnik, ki velja kot prošnja.

Vlasta Grom

Odlomki iz almanaha 100 let Predilnice Litija, ki izide avgusta

Naša tovarna med 2. svetovno vojno

Jugoslovanske tekstilne tvornice Mautner, d. d., so se razvile v eno največjih tekstilnih podjetij v Jugoslaviji. Ob ustanovitvi leta 1923 je imela družba tekstilni tovarni v Litiji in Preboldu, v kateri je bilo investirano okrog 15 milijonov dinarjev kapitala. Leta 1926 je kupila vse delnice Beograjske tekstilne industrije, d. d., z 20 milijoni din delniške glavnice. Beograjsko tekstilno

tovarno je temeljito modernizirala in razširila v kombinat s 4200 vreteni, 650 statvami in 400 pletilnimi stroji, ki je zaposloval okrog 1300 delavcev. Vrednost vseh investicij Jugoslovanskih tekstilnih tvornic Mautner je narasla na 50 milijonov dinarjev.

Zaradi finančne krize je morala leta 1930 prodati vse delnice Beograjske tekstilne industrije,

d. d. Prodala jih je Jugočeški iz Kranja za 29 milijonov dinarjev. V letih 1929 do 1934 je v okviru Jugoslovanskih tekstilnih tvornic Mautner obratovala tovarna preprog v Preboldu, potem so jo opustili in stroje prodali. V izpraznjenih tovarniških prostorih so leta 1934 uredili moderno tekstilno tiskarno v kooperaciji s češko firmo Cosmanoss.

Med 2. svetovno vojno

Na izrednem občnem zboru delniške družbe 22. julija 1941 je dunajski Creditanstalt nastopil kot edini lastnik Jugoslovanskih tekstilnih tvornic Mautner. To se je zgodilo po okupaciji in razkosanju Jugoslavije med fašistične zavojevalce, pa tudi v času, ko je že izbruhnil narodnoosvobodilni boj. Na izrednem občnem zboru 22. julija 1941 v Zagrebu se je firma preimenovala v Littai — Pragwalder Textilverke s sedežem v Celju. Predilnica je bila pod to firmo modernizirana in dobila je več novih strojev. Od Sirčeve tovarne v Kranju so prevzeli vse predilne stroje in naprave.

Zaradi težav pri nabavi je predilnica delala s skrajšanim časom že leta 1940. Od maja 1941 je začela delati s polnim obsegom, a ne za dolgo, proti koncu leta 1941 je morala nekaj tednov stati, ker ni bilo surovin. V tem času so prešli na predelavo »zellwolle« in »fiocco« vendar teh surovin tudi v Nemčiji in Italiji ni bilo dovolj. Zaradi pomanjkanja

surovin je proizvodnja padala. Kapacite tovarne so bile takrat 2.500.000 kg, proizvodnja pa je padla od 1.390.000 kg v letu 1940 na 1.066.000 kg v letu 1941; leta 1942 je proizvedla samo še 819.000 kg preje, nato 736.000 kg in v petih mesecih leta 1944 samo še 327.000 kg, oktobra 1944 pa je proizvodnja prenehala, ker so bile tovarniške naprave poškodovane in ker komunikacije niso omogočale dovoza surovin. Število delavcev je ves čas padalo in je bilo v prvi polovici 1944 v tovarni zaposlenih samo še 221 delavcev.

OF v naši tovarni

Delovanje tovarniškega odbora OF v tovarni je bilo zelo aktivno. Obstajal je že od leta 1942 in organiziral sabotažne akcije, kjer jih je le mogel. Aktivisti OF, ki jih je podpiralo vse delavstvo, naklonjeno narodnoosvobodilnemu gibanju, so s pomočjo minerskega voda Kamniško-zasavskega odreda organizirali napad na tovarniške naprave in jih hudo poškodovali, zaminirali so transformatorsko postajo, pokvarili kretnice na industrijskem tiru in porušili vodno črpalko. Večje število delavcev je odšlo v partizane. Vse te okoliščine so prisilile upravo tovarne, da je 20. oktobra 1944 prenehala delati. Predilnica je začela zopet delati šele po osvoboditvi.

Dr. F. Kresal

Varovanje družbenega premoženja

Zaradi adaptacije in gradnje proizvodnih prostorov v naši delovni organizaciji nastajajo težave z varovanjem objektov, repromateriala, proizvodov. Naše družbeno premoženje je vedno bolj izpostavljeno tatvinam. Ta nevarnost je toliko večja, ker so, zaradi montaže proizvodnih strojev in drugih naprav, v naših oddelkih delavci iz drugih delovnih organizacij.

Ob takih pogojih ni mogoče pričakovati dobrih varnostnih razmer, še manj pa, da bi bilo varovanje prepuščeno varnostnikom. Zaradi tega se je tudi povečala nevarnost zanetkov požarov, posebno v objektih, kjer montirajo stroje in drugod, saj dosedanje analize požarov kažejo na premajhno previdnost posameznih članov naše delovne organizacije in drugih delavcev.

V zadnjem času beležimo vse več tatvin družbenega in zasebnega premoženja.

Organi za notranje zadeve ugotavljajo, da naši odgovorni delavci prepozno javljajo tatvine, da preslabo zavarujejo mesta storitve, in zato ni mogoče najti sledov in dokazanih znakov. Poleg vsega tega so ugotovili, da imamo slabo evidenco in skladiščenje repromateriala ter drugega materiala. Vse to pa potrjuje, da samozaščitna osveščena članov naše delovne organizacije ni na zadovoljivi ravni.

Kaj storiti, da bo bolje:

— samozaščitno osveščena delavcev našega kolektiva moramo okrepiti tako, da bomo vsi čuvali družbeno premoženje, tako kot svoje;

— odgovorne osebe v posameznih oddelkih morajo voditi večjo skrb nad evidenco in shranjenjem repromateriala ter proizvodov;

— odgovorne osebe morajo takoj po odkritju tatvine, to prijaviti pristojnemu organu v delovni organizaciji; posebno skrb mora posvetiti zavarovanju mesta kaznivega dejanja do prihoda miličnikov.

Kako? Kraj storjenega kaznivega dejanja se zavaruje tako, da tam ne hodijo nepoklicane osebe, da ne prijemajo predmete, da ohranimo vidne obrisne stopinj storilca itn.

— Še skrbneje moramo analizirati vsak zanetek požara; kje

je nastal, kaj ga je zanimalo ali ni bil morda podtaknjen itn. Na podlagi teh analiz bi tudi ovrgli vsemogoča sumničenja na eni strani, na drugi pa okrepili požarno varnost.

Skratka, pred pogoji v kakršnih danes živimo in delamo mora vsak član našega delovnega kolektiva skrbeti za zavarovanje družbenega premoženja, saj to nam daje pogoje za našo socialno varnost.

Komite za SLO in delavski svet je obravnaval varovanje družbenega premoženja v naši tovarni.

Sprejel je naslednje sklepe:

1. Delavci so odgovorni za osebne predmete, ki jih imajo pri sebi in v garderobnih omari, zato morajo varovati svoje premoženje in zaklepati garderobne omarice.

Delavci, ki pri svojem delu uporabljajo razna orodja in drug material so dolžni, da to shranjujejo v določenih prostorih, ki jih morajo zaklepati in so zanj osebno odgovorni. Vsako tatvino morajo takoj prijaviti pristojni službi.

2. Vsi zunanji delavci, ki opravljajo razna dela v naši delovni organizaciji, se morajo zadrževati samo v prostorih, kjer se ta dela opravljajo. Mojstri v oddelkih in drugi odgovorni delavci so dolžni nadzorovati gibanje teh delavcev in kršitve prijaviti pristojni službi (sektorju proizvodnje in vzdrževanja).

3. Delavci, zaposleni v Predilnici Litija, naj se zadržujejo na svojih delovnih mestih oz. v svojih oddelkih. Svoj oddelek lahko zapustijo v primeru, ko je to nujno potrebno za opravljanje dela.

4. Dovoz v delovno organizacijo je dovoljen samo tovornim vozilom oz. vozilom, ki dobavljajo surovino in repromaterial ter službenim vozilom Predilnice Litija. Sektor vzdrževanja mora o teh sklepih obvestiti kooperante, ki izvajajo dela v naši delovni organizaciji.

5. SDS naj na svojih sestankih obravnavajo varovanje družbenega premoženja v DO.

F. M.

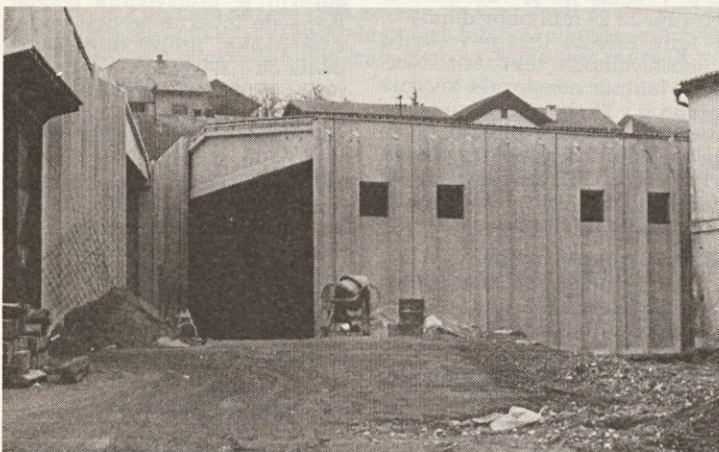
100
LET

Dogaja se, da dobimo v tovarno takole zmrcvarjene bale pakistanskega bombaža. Pri pregledovanju kakovosti, ob iztovarjanju v luki, presekajo spiralni obroč in se bale delno razletijo. Pri tem pride do izgube materiala, težave pri skladiščenju, ob tem je še nevarno za delavce, ki z balami ravna, težav pa s tem še ni konec.

Dobavitelju so se pritožili in upamo lahko, da se to ne bo več dogajalo.

Investicijska dela napredujejo

Gradbeni objekti počasi dobivajo svojo končno obliko. Med tem časom, ko nismo objavili kakšnih posebnih novic z gradbišča, se je tam marsikaj spremenilo. Objekti so skoraj v celoti zaprti, manjkajo le še zaporne stene med posameznimi objekti. To pa zaradi tega, ker proizvajalec Trimo Trebnje šele sedaj uvaja v proizvodnjo v projektu predvidene trimoterm stene.

Na strehah je že položena prva izolacijska plast črne kritine, kleparji pa so v grobem položili trapezno aluminijasto kritino. V kratkem bodo nadaljevali s krovskimi deli.

V notranjosti objektov so se med tem časom izvajala instalacijska dela na napeljavi notranje hidrantne mreže, ter izdelava kanalizacije. Končano je betoniranje podložnih betonov. V objektih skladišča in prizidka k čistilnici pa je že končana hidroizolacija tlakov ter zabetoniran izravnalni beton. Izdelani pa so tudi že podstavki za potujoče odvzemalnice bal.

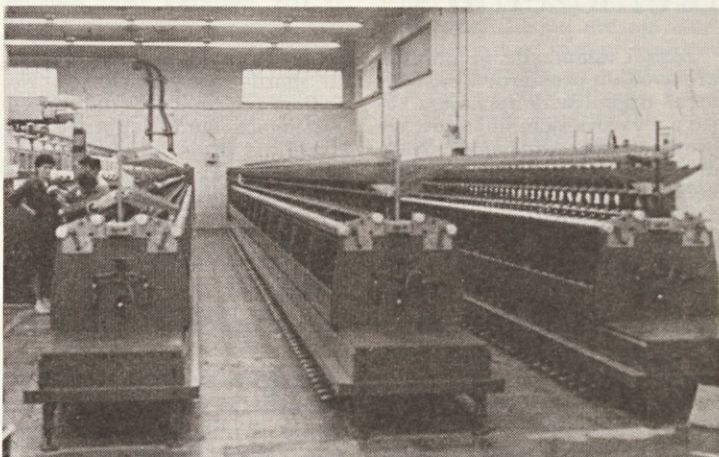
V objektu številka 3 — prizidku k predpredilnici nam precej težav povzroča odpadni zrak, ki piha iz klime za čistilnico in je poln prašnih delcev, pa tudi vlaken. Zato moramo tu pred vsakim delom najprej stene ali tlak očistiti, šele nato lahko delamo. Teh težav se bomo delno v kratkem rešili, ker bomo odpadni zrak iz klime strojnice preusmerili preko novozgrajenih kanalov pod objektom. V prvi etaži tega objekta v tem času dokončujemo gradnjo sten, tlakov in bazenov za klima strojnice za nove objekte in obstoječo čistilnico. Napredovanje del v glavnem poteka po predvidenem načrtu. Izvajalec gradbenih del bi nekatera dela lahko celo prej končal, če ne bi čakali projekte za opremo. Nekate-

re načrte opreme smo dobili šele pred kratkim, zato šele sedaj projektanti izdelujejo elektroinstalacijske projekte za priključitve le-te.

Veliko nove opreme pa imamo že dobavljene v tovarni. To nam povzroča precej težav zaradi pomanjkanja skladiščnih prostorov. Opremo bomo morali iz skladišč prestaviti v novozgrajene objekte, kar pa nas bo oviralo pri izvajanju nadaljnjih, predvsem instalacijskih del.

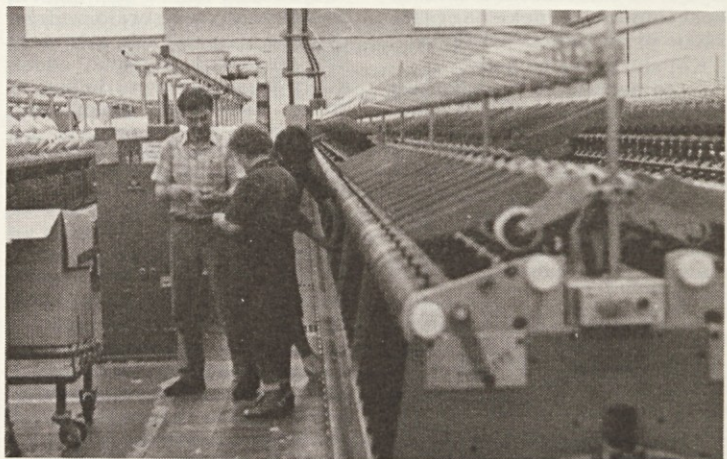
Nasploh pa nas čaka še veliko dela do končanja investicijskih del. Veliko bo potrebno sodelovanja med sektorji proizvodnje in vzdrževanja za usklajevanje del pri zamenjavi opreme v čistilnici, saj smo vsi zainteresirani, da bo tekoča proizvodnja v čistilnici čimmanj prizadeta.

M. Sonc

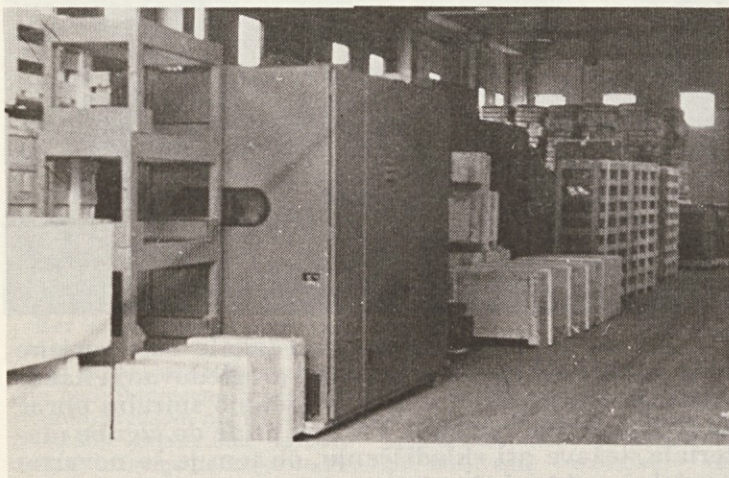

Montirani so trije novi DD previjalni stroji Allma TM-160 B. Vsak ima 208 vreten (naši starejši DD stroji imajo od 96 do 120 vreten). Pri novih strojih niso več potrebne najlonske vrvice za napeljevanje niti. Teh delavke nimajo kam odlagati, ko jih ne potrebujejo, in si pomagajo z usti, da imajo ebe roki prosti. To je sedaj urejeno s pomočjo pnevmatskega vleka. So pa še druge prednosti: stroji imajo boljše zvočno izolacijo in niso tako hrupni — te vrste strojev, starejši tipi, povzročajo največji hrup v naši predilnici; so univerzalni za bombaž in sintetično; produkcija bo večja, zboljšala se bo tudi kvaliteta.

Vsi stroji že obratujejo od ponedeljka 7. 4. 1986 dalje. Ostale montaže v sukalnici — odstranitev predilnih strojev, prestavitev klasičnih sukalnih strojev in montaža še enega novega previjalnega stroja Savio, bo končana do konca 1. polletja.

Inštruktaža ob novih DD previjalnih strojih Allma. Heinz Gronen, monter, razlaga Majdi Brlogar in Slavi Majcen kako se ravna z njimi. Pri posluževanju so potrebni novi gibi, s katerimi bo inštruktorica Majda Brlogar seznanila ostale sodelavke. S posebnostmi teh strojev so se seznanili tudi mojstri in vzdrževalci.

Prispeli so novi stroji za novo čistilnico. Rieter in Hergeth mikalniki so začasno shranjeni v skladišču za bombaž, ker še niso končana zidarska dela prizidka.

DELAVCI IN UPOKOJENCI POZOR!

Veliki jubilej — 100-letnica naše tovarne se vse bolj približuje. Le še štiri mesece je do takrat. Ob jubilejih, posebno ob tako visokih, pa se vsi radi ozremo nazaj, na prehojeno delovno pot, ki je za ene bolj, druge manj bogata — vsekakor pa vas je dosti, ki bi lahko marsikaj povedali in pokazali.

Vabimo vas k sodelovanju!

Pišite nam o vašem delu v tovarni; o pogojih dela, ki so takrat vladali; o plačah; o prostem času — tudi izven tovarne; o društvih, kulturnih, fizkulturnih in podobnem. Znano je, da ste mnogi sodelovali v gledaliških in drugih skupinah. Tudi druge dejavnosti so živele, mnogim pa je prav naša tovarna nudila oporo. **Nekateri se spominjate še časov pred 2. svetovno vojno, mnogi upokojenci ste delali v Predilnici že takrat. Kakšni spomini so ostali z dela v tovarni med vojno in takoj po njej.**

Največ se vas je naenkrat zaposlilo po letih 1945—1946 in do leta 1950. Kako pa po letu 1950 — začelo se je samoupravljanje — pa vse do današnjih dni. Opišite nam ta obdobja! Lahko tudi v verzih.

Vse je prepuščeno vam — povejte nam čimveč! Če neradi pišete, lahko pridemo na obisk.

Vaše prispevke pričakujemo takoj ali vsaj do 30. junija letos, pa tudi kasneje ne bo prepozno!

Posebna prošnja pa velja za vse tiste, ki imajo kakršnokoli fotografijo v zvezi s Predilnico Litija, predvsem starejšo, da nam jo posodi. Preslikali bi jo, ohranili v arhivu in seveda tudi objavili.

Vaš trud bomo nagradili-honorirali.

Prispevajte, da dogodki ne zginejo v pozabo!

Odgovorni urednik
Matic Malenšek

Z 11. kongresa ZS Slovenije

Hočemo, znamo, zmoremo

Pretekli mesec so delegati sindikata, na 11. kongresu slovenskih sindikatov, pregledali delo minulega mandata in postavili programske cilje in naloge za bodoče delo.

Kljub temu, da se je kongres odvijal v času težkih in zapletenih gospodarskih razmer in v obdobju upadanja življenjske ravni delavcev, na kongresu ni bilo čutiti malodušja. So pa delegati z dovolj kritične ostrine razgledali probleme in tudi splošno družbeno neučinkovitost, ki ovira delavce pri hitrejšem napredku in razvoju družbe. Osrednja zahteva kongresa je bila ustaleniev gospodarskih težav, njihova usmeritev na novo razvojno pot, ki mora temeljiti na manj tonah in na večji zahtevnosti izdelkov. Pa ne le na materialni blaginji, ampak na taki, ki bo omogočila človeka dostojno in polno življenje, v katerem bo človek napisan z veliko začetnico, delavec pa ne sredstvo v rokah tistih, ki so navajeni manipulirati z njim in odločati v njegovem imenu. In sindikat mora biti »ščit in meč« tega delavca pri uveljavljanju njegovih upravičenih zahtev, pri uresničevanju njegovih ustvarjalnih sposobnosti, njegova opornica pri reševanju človeških stisk in težav.

Opiranje na lastne moči, da, toda z manj fizičnih obremenitev delavcev, s tehnološkimi posodobitvami, z uveljavljanjem inventivnosti in znanja, pa tudi s krepitvijo samoupravnega odločanja in

z manj administrativnih ukrepov — bi lahko v enem stavku zapisali cilje 11. kongresa slovenskih sindikatov.

Moto kongresa »hočemo, znamo, zmoremo« je močan izziv za aktivnosti sindikata v prihodnje in prav tako odgovoren izziv za oceno učinkov sindikalnega dela čez štiri leta. Zavezuje pa vse članstvo in še posebej odgovorno vodstva Zveze sindikatov.

M. K.

Ob 12. kongresu

slovenske mladine

12. kongres ZSMS je potekal od 4. do 6. aprila v Krškem. Iz naše občine so šli štirje delegati in med temi je bila tudi naša delavka — mladinka Meta Zagorc. Ne bi se tu opredeljeval kaj in kako so delegati na kongresu razpravljali. Dosti je bilo informirano preko radia, televizije, časopisa itd. Skušal bom pojasniti, kaj je mladinska organizacija in s kakšnimi problemi se je ukvarjala med kongresoma, od leta 1982—1986, in se še ukvarja danes.

Med najpomembnejšimi nalogami samoupravljanja je čimprejšnje in čimširše vključevanje mladih generacij v družbeno življenje. Res je, da je samoupravljanje sistem, ki že sam po sebi širše odpira možnosti za takšno vključevanje, kot katerikoli drug politični sistem, vendar ne na vseh področjih družbenega življenja in ne enako za vse sloje mladih ljudi. (E. Kardelj)

Osnovna organizacija kot temeljna oblika družbenega in političnega organiziranja mladih je nastala iz potrebe po organiziranem reševanju problemov in uresničevanju interesov mladih. Žal pa ugotavljam, da osnovne organizacije ZSMS — nimajo zanimivih in širokih programov, zaprte so le v navidez mladinske probleme in nimajo mobilizacijskih sposobnosti. Torej sploh ni čudno, da niso mladinske organizacije množične, da se dejansko z delom ukvarjajo le profesionalci na občinskih konferencah.

Kot logična posledica nastanka osnovne organizacije so nastale tudi vse višje oblike organiziranja, v katerih mladi poslušamo reševati probleme in uresničevati interese v določenem okolju. Toda, ker so že osnovne organizacije tiste, ki niso zadovoljile interesov mladih, menim, da se v višjih oblikah organiziranja, kot so: občinska, mestna, republiška in zvezna konferenca, ta prepad med samim članstvom še povečuje, saj višje organizacijske oblike poskušajo neaktivnost članstva prikriti s tem, ko pripravijo programe in jih dajo v razpravo osnovnim organizacijam. Programi so zaradi neaktivnosti članstva sprejeti, saj v razpravi sodeluje le tista peščica mladih, ki vidi v programu svoj interes. Tako dobi višja organizacijska oblika potrjen program dela, ki pa je le samemu sebi namen. Tako pa ni samo pri mladini. Vsebinska programa ni identična z željami mladih. Takšni primeri se dogajajo na vseh ravneh organiziranja.

VLOGA OSNOVNE ORGANIZACIJE V POLITIČNEM SISTEMU SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA

Čeprav velikokrat poudarjamo, da ni družbenega problema,

ki ni tudi mladinski in da ni problema mladih, ki ni tudi družbeni, se mladi ne moremo s svojo aktivnostjo uveljaviti kot enakopravni člani naše samoupravne socialistične družbe. Res pa je tudi, da se dostikrat obravnava mlade kot tiste člane naše družbe, ki imajo še dovolj časa, da se uveljavijo. Pogosto pa se mladim duh revolucionarnosti utopi, ker prevečkrat skušajo svoje probleme obravnavati izven širše družbene problematike. Nujno morajo spremeniti mišljenje v vrstah mladine, ki meni, da njihova osnovna organizacija velja za drugorazredno organizacijo. V temeljnih načelih imajo vso pravico do svojega uveljavljanja do vseh organov v KS in OZD. Tako mišljenje se v naši družbi pogosto pojavlja, vendar morajo biti mladi organizirani v svoji osnovni organizaciji tako, da bodo tako mišljenje negovali. V gospodarskem in političnem položaju, v kakršnem smo sedaj, in v težavah, ki iz tega izhajajo, ni časa, da s kritiko in izgovori s podcenjevanjem obravnavamo mladinsko organizacijo. Z načinom obravnave posamezne problematike mladi sami silijo v podrejen položaj, ter k podcenjevanju. Menim, da so naloge nas mladih predvsem te, da na ustrezen način zagotovimo, da bo »pravi človek na pravem mestu«. To pa bomo dosegli z raznimi idejno-političnimi usposabljanji mladih v svoji mladinski organizaciji, z ustreznimi političnimi akcijami in ne nazadnje tudi s svojim delom v svojem okolju, pa tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah kot v KS in OZD.

Tako se ob vsem tem nekako postavlja vprašanje, ali nam je mladinska organizacija sploh še potrebna? In zakaj mladi odhajajo, zakaj so nezainteresirani? Zato, ker se bojijo forumstva, ker ne marajo posedanja po sestankih. Zato, ker so mladi in jim je treba ponuditi akcijo, le na tak način bodo ostajali in prihajali novi. Vzrok je verjetno tudi premajhna poučenost na tem področju.

Mladinska organizacija ni takšna, kakršna bi morala biti. Njeno delo mora biti široko zasnovano in zajemati mora tiste programe in probleme, ki so aktualni in življenjski za vse mlade. Biti moramo kritični in prenehati s starimi metodami dela. Le z množično povezanostjo z ostalimi osnovnimi organizacijami bodo s svojimi interesi prodrli.

Mlada generacija, ki je bila rojena in je rasla v miru in svobodi, se zaveda časa, v katerem živi in kako se bori za nenehni vzpon naše socialistične samoupravne družbe, za krepitev bratstva, enotnosti in enakopravnosti, za krepitev splošne ljudske obrambe in družbene samozščite, za ohranitev neodvisnosti, za ugled, ki ga neuvrščena politika uživa po svetu, z delom dokazuje, da se je trdno odločila nadaljevati po Titovi poti!

I. Žičkar

Pred 10. kongresom ZSJ

Konec maja bo 10. kongres zveze sindikatov Jugoslavije. Javna razprava traja že od 6. novembra 1985, po sprejetju osnutkov kongresnih dokumentov na seji sveta ZSJ.

To so: Poročilo o aktivnosti ZSJ in delu sveta ZSJ med 9. in 10. kongresom, Resolucija 10. kongresa ZSJ in spremembe ter dopolnitve statuta ZSJ. Natisnjeni so v nakladi 250 000 izvodov.

Javna razprava, ki izhaja iz sedanje zapletene situacije in zaostrenih protislovij, ima mobilizatorski značaj, hkrati pa, ob obravnavi kongresnih dokumentov, teži k spremembam sedanje prakse in vedenja vseh, hitrejšemu reševanju rastočih problemov razvoja socialističnega samoupravljanja, materialnega in družbenega razvoja, še zlasti pa materialnega in družbenega položaja delavcev.

Kongres bo predvsem pregled rezultatov aktivnosti zveze sindikatov pa tudi potrditev začetnih akcij v posameznih okoljih, njihovo povezovanje v splošno jugoslovansko akcijo in nabiranje novih vzpodbud za delo.

Še naprej ostaja glavna naloga vseh osnovnih organizacij zveze sindikatov, da se osredotočijo v aktivnosti vprašanj proizvodnje in samoupravljanja.

Člani organizacije in organi zveze sindikatov morajo ves trud usmeriti k uglasenju posameznih in posebnih interesov na temeljih enotnih interesov delavskega razreda in delovnih ljudi, preseganju pojavov in teženj po zapiranju, neodgovornega odnosa do družbene imovine in izpolnjevanju nalog. Vsi skupaj se moramo odločno truditi, da se v delegatskih skupščinah uredijo sporna vprašanja o spre-

membah v gospodarskem sistemu, predvidenih in dolgoročnem programu ekonomske stabilizacije. Pričeti se morajo priprave sprememb na osnovi kritične analize delovanja političnega sistema; prav tako pa storiti vse, da se pravočasno sprejmejo srednjeročni programi, da bi se lahko začelo uresničevanje druge etape dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije.

Med zelo pomembne in neodložljive ter nujne naloge spada tudi boj za premagovanje upočasnjene rasti proizvodnje, zastajanja izvoza, visoke stopnje inflacije, rasti cen, padca standarda delavcev.

Za vse te naloge pa je nujna odgovornost vseh delovnih ljudi. To bo prispevalo k razvijanju in poglobljanju samoupravljanja.

Tanjug

Razdeljevanje letovanj v počitniških domovih

Vsi, ki ste se prijaviili za letovanje v naših počitniških domovih, želite čimprej izvedeti ali ste željeni čas dobili ali ne? Razporeditev na podlagi želja, ki pa mora biti tudi usklajena z določili pravilnika o letovanju v naših počitniških domovih, ni lahka, še predvsem ne zato, ker večina želi letovati v konici sezone, to je od 10. 7. do 10. 8., vedno več delavcev pa želi letovati v prikolicah oz. v kontejnerjih.

Kako poteka delitev letovanj?

Vse prijavljene najprej razvrstimo v dve skupini: v prvo tiste delavce in upokojeince, ki preteklo leto v naših domovih niso letovali (upoštevamo tudi Čateške Toplice v času od 1. 6. do 30. 9.), v drugo skupino pa delavce in upokojeince, ki so preteklo leto v naših domovih letovali.

Pri razporejevanju letovanj v prikolicah upoštevamo, če je delavec prejšnje leto letoval v prikolicah ali ne. Prednost pa ima delavec, ki več let ni letoval v prikolicah.

Točkovanje

Dalje določamo prednostno pravico na podlagi števila doseženih točk in sicer upoštevamo naslednje točke: za delovno invalidnost, udeležbo NOB, za opravljanje dela v nočnem delovnem času je priznanih po 10 točk. Prav toliko prejmejo samohranilci-ke in delavec-nosilec prijave, če sta pri nas zaposlena oba zakonca (tudi v primeru, če sta upokojeenca naše delovne organizacije). Za vzdrževanje vsakega nepreskrbljenega družinskega člana pa prištejemo še po 5 točk.

V primeru, da ob upoštevanju prej navedenih kriterijev dva prosilca dosežeta enako število točk, pa upoštevamo tudi delovno dobo v Predilnici Litija. Z upoštevanjem omenjenih kriterijev želimo doseči, da bi bila razporeditev čimbolj pravična.

Kdor se prijavi do razpisanega roka, ima prednost

Pri prvi razporeditvi upoštevamo delavce in upokojeince, ki so svoje prijave oddali v razpisnem roku. V letošnjem letu je kar nekaj delavcev zamudilo razpisni rok in so se nato jezili, ker jih pri prvi razporeditvi nismo upoštevali. Le na koga se lahko jezijo? Prav verjetno le na sebe, ker ne upoštevajo razpisnih pogojev, ti pa morajo biti določeni, da je lahko razporeditev čimprej opravljena. Upoštevamo pa tudi kasnejše prijave, seveda v okviru razpoložljivih možnosti.

Težko je ustreči vsem željam

V letošnjem letu bo sezona v počitniškem domu Novigrad nekoliko krajša. Dom bomo zaprli že 30. avgusta zaradi tovarniškega praznika. Vse delavce in upokojeince, ki so se prijaviili za letovanje v Novigrad in so prijavo

oddali v razpisnem roku, smo razporedili v željenem terminu. Nekoliko težje pa je bilo razporeditev prijavljencev za prikoli-co.

Za lažjo predstavo, zakaj vsi ne moremo letovati takrat, ko si najbolj želimo, objavljamo tabele iz katerih je razvidno, kako smo se prijaviili za letovanje v lanskem in letošnjem letu.

7- dnevna izmena

ČAS LETOVANJA	NOVIGRAD			
	1985		1986	
	št. oseb	št. prijav	št. oseb	št. prijav
21.6. - 28.6.	30	8	10	2
28.6. - 5.7.	38	10	23	6
5.7. - 12.7.	17	5	32	8
12.7. - 19.7.	59	16	46	15
19.7. - 26.7.	85	21	68	20
26.7. - 2.8.	28	8	36	11
2.8. - 9.8.	42	14	62	17
9.8. - 16.8.	25	8	24	7
16.8. - 23.8.	17	5	12	3
23.8. - 30.8.	/	/	2	1
S K U P A J	244	96	315	90

10- dnevna izmena

ČAS LETOVANJA	NOVIGRAD			
	1985		1986	
	št. oseb	št. prijav	št. oseb	št. prijav
20.6. - 30.6.	4	5	/	/
30.6. - 10.7.	27	8	18	7
10.7. - 20.7.	82	23	47	15
20.7. - 30.7.	99	30	99	25
30.7. - 10.8.	62	17	53	16
10.8. - 20.8.	17	6	40	12
20.8. - 30.8.	7	3	/	/
S K U P A J	298	90	257	75

Letos imamo v Novigradu 33 hišic s 128 ležišči namenjenih za razporeditev naših delavcev, (v lanskem letu smo imeli 132 ležišč), ker smo letos namenili 2 hišici poslovnim partnerjem. Hišice imamo razporejene delno za razporejanje 10 dnevne letovanja, delno pa za razporejanje 7 oz. 14 dnevne letovanja in sicer po ustaljeni praksi.

Število prikolic oz. kontejnerjev v letošnjem letu ni spremenjeno, le dve prikolici iz Runk smo prestavili v bližnji kamp Stupice, tako da imamo letos tri prikolice v Fažani, dve prikolici v Stupicah, eno prikolico v Runkah in dva bivalna kontejnerja v Punatu na otoku Krku.

Tudi na Gorenjskem je fletno

Vedno več zanimanja pa je tudi za letovanje v poletnem času v Gozd Martuljku, kjer imamo z našimi kooperanti Slovenijalesom iz Ljubljane domenjeno, da razpologamo z dvema sobama. Obe sobi sta skoraj zasedeni.

ČAS LETOVANJA	FAŽANA		RUNKE		PUNAT		STUPICE
	št. prijav		št. prijav		št. prijav		št. prijav
	1985	1986	1985	1986	1985	1986	1986
20.6. - 30.6.	/	2	/	/	/	1	/
30.6. - 10.7.	2	1	2	1	6	5	1
10.7. - 20.7.	4	6	1	/	9	/	6
20.7. - 30.7.	5	7	1	/	16	13	1
30.7. - 10.8.	3	1	/	2	8	15	/
10.8. - 20.8.	4	4	/	1	5	7	/
20.8. - 30.8.	1	2	/	1	/	/	/
30.8. - 10.9.	/	/	/	/	/	1	1
S K U P A J	17	23	4	5	44	45	9

O razporeditvi boste obveščeni. Kaj potem?

Vsi delavci in upokojeinci, ki ste se prijaviili za letovanje, boste o razporeditvi letovanja obveščeni v teh dneh, oz. ste že prejeli pisмено obvestilo z obračunom stroškov letovanja. Če se niste odločili za obročno odplačevanje stroškov letovanja, je priložena položnica, s katero morate stroške letovanja poravnati najkasneje 30 dni pred pričetkom letovanja. Prosimo, da tudi ta rok upoštevate, v nasprotnem primeru pomeni, da ne želite letovati. Tudi če želite letovanje odpovedati, prosimo, da to sporočite, ne glede ali ste stroške letovanja že poravnali

ali ne. Za upravičeni razlog odpovedi po vplačilu letovanja, priznamo le bolezen ali smrt, kar morate potrditi z ustreznimi dokumenti.

V predsezoni, v začetku julija in konec avgusta je v počitniškem domu Novigrad še prostor, zato se lahko prijavijo tudi nečlani. Pripominjamo, da je dokončna cena penziona v Novigradu za nečlane 3.000 din, za otroke nečlanov starih od 4. do 14. let pa 1.800 din, seveda v sezoni, v predsezoni pa so cene 30 % nižje.

Cene letovanja za člane pa so nespremenjene.

Zelimo vam prijetno letovanje!

Vlasta Grom

V Pineti je veliko gradbišče

Dopustniki v Pineti pri Novigradu so že lani opazili, da gradijo novo kanalizacijsko omrežje. Letos se gradnja nadaljuje tudi na Pineti, kjer ima svoje počitniške domove veliki del slovenske tekstilne industrije.

V Novigradu imajo v načrtih gradnjo kanalizacijskega kolektorja do čistilne naprave, ki je predvidena nekje v bližini trgovine v Pineti. Ta bo samo za mehansko čiščenje, z izpustom v morje, približno 2000 m od obale. Velika investicijska vrednost del jim ne dovoljuje kompletno gradnjo, zato gradijo po fazah.

V sedANJI fazi je predvidena gradnja kanalizacijskega kolektorja do Pinete, gradnja nove greznice in začasni izpust v morje na področju Tekstilindusovega kampa. To dvoje je predvideno približno na istem mestu, kjer je že izpust. Novega že gradijo in bo segal 336 m v morje, medtem ko sedanji izpust sega le 127 m od obale. Nov izpust se bo končal nad 15 m pod vodno gladino.

Ker bo količina odpadnih voda večja kot do sedaj, smo izrazili bojazen, da bo morje na tem področju onesnaženo. Investitorji in izvajalci so nam zagotovili, da so morski tokovi na projektirani globini novega izpusta tako močni in potekajo v zahodni smeri, tako da v nobenem primeru obala naših počitniških domov ne bo ogrožena.

Seveda se bodo morali vsi počitniški domovi priključiti na novo kanalizacijsko omrežje. Zato bo potrebno zagotoviti tudi določeno vsoto denarja: najprej za izdajo soglasja za priključitev v obliki prispevka in nato še za samo priključitev na novo kanalizacijo. Za slednje smo že dobili predračun, ki znaša nad 2 milijona 200 tisoč din.

Počitniška skupnost Pineta stalno nadzoruje opisana dela, saj je zato formirala tudi posebno komisijo. Najbolj jo skrbi, da dela do pričetka sezone ne bodo končala in bi bilo gradbišče odprto še med sezono.

M. Sonc

Upokojili so se

Navadno se naši delavci pogosteje odločajo za upokojitev v prvih mesecih v letu. Tako je bilo tudi letos, saj se je v februarju upokojilo 7 delavk in 1 delavec. Zaradi večje odpravnine kot lani, se jim je to kar splačalo, vprašanje je le, kako bo kasneje s pokojnino, saj vemo, da so vse prej kot takšne, ki bi našemu delavcu tudi v zasluženem pokoju omogočile dobro življenje.

Našemu vabilu za zadnje srečanje se je odzvalo vseh 7 delavk, Anton Razoršek pa je verjetno zaradi »premočne ženske« družbe obupal, in ga ni bilo.

Pogačar Franciška se je zaposlila v Predilnici 1. 7. 1959 v oddelku predpredilnice, kjer je posluževala mikalnike. Devet let je delala na vseh treh izmenah, tudi ponoči. Nato je bila zaradi bolezni razporejena na lažje delo, v zbiralnico cevkv. Ob zgraditvi nove sukalnice je nadaljevala delo sortirke in zbiralke cevkv v novem oddelku. Pred 8 leti je bila ocenjena za invalida II. kategorije. Po 27 letih v Predilnici je bila invalidsko upokojena. Vsa leta je prihajala na delo iz Hotiča, večkrat s kolesom kot z avtobusom. To možnost je imela le zadnja léfa.

Julijana Kolman se je zaposlila v Predilnici leta 1965 v oddelku predpredilnice. Prve mesece je bila snemalka, kmalu pa je dobila svoje stroje in posluževalka raztezalk je ostala vse do upokojitve. Kolmanova je izkoristila možnost dokupa let, ko je pred zaposlitvijo delala na domači kmetiji v Tepah pri Polšniku. Tako je imela ob upokojitvi več kot 30 let delovne dobe. Za predčasno upokojitev se je odločila predvsem iz zdravstvenih razlogov, saj je vse težje posluževala stroje in tudi dvajset let nočnega dela ni brez posledic šlo mimo nje.

Ada Medvešek se je zaposlila v Predilnici leta 1950, torej ima ob upokojitvi polnih 35 let. Pričela je z delom v oddelku predilnice kot snemalka. Po 6 mesecih je že samostojno posluževala stroje. Zadnjih 6 let pa je bila vodja snemalne kolone. Rada je hodila na delo, pa čeravno ni bilo vedno vse najlepše. Še posebno nas je opozorila, da se ponovno najiskrenejše zahvaljuje vsem sodelavkam za spominsko darilo, ki jo bo še vrsto let spominjalo nanje in s tem tudi na Predilnico.

Marija Zore se je leta 1964, po krajši prekinitvi, zaradi neurejenega varstva otrok, ponovno zaposlila v Predilnici. Razporejena ni bila na svoje prejšnje delo, šivanje vretenških trakov, ker je bilo to delo že zasedeno. Pričela je z delom v sukalnici na sukalnih strojih.

Po službeni potrebi je bila leta 1972 razporejena v oddelku predpredilnica, kot posluževalka česalnih strojev. To delo je opravljala vse do upokojitve. Ob upokojitvi ima polnih 35 let. Za svoje vestno in požrtvovalno delo je ob praznovanju 95-letnice obstoja in dela naše delovne organizacije prejela državno odlikovanje — red dela s srebrnim vencem.

Naše upokojenke — od leve: Marija Zore, Antonija Markošek, Jožefa Ilnikar, Berta Kralj in Franciška Pogačar; v levem kotu zgoraj: Ada Medvešek in Julijana Kolman (na fotografiji sta obrnjeni s hrbtom proti nam), na poslovnem srečanju v razgovoru z Vero Bric, Antonom Požekom, Vojkom Bizjakom in Jožetom Mirtičem.

Jožefa Ilnikar se je zaposlila v Predilnici leta 1951 kot snemalka kopsov. Delo snemalke je opravljala polnih pet let, nakar je bila razporejena za predico. Delo predice je opravljala vse do upokojitve, kar pomeni, da je vsa leta opravljala težko fizično delo na vseh treh izmenah, tudi ponoči. Tudi ona je za svoje dolgoletno uspešno delo ob praznovanju 95-letnice delovne organizacije prejela državno odlikovanje — red dela s srebrnim vencem. To odlikovanje ji pomeni veliko za ves trud, ki ga je vsa leta vlagala v delo ob strojih.

Antonija Markošek se je zaposlila v Predilnici leta 1951, pred tem je 1 leto delala v Lesni industriji v Litiji. Sedem let je opravljala delo snemalke, nato pa je bila razporejena za predico. Zadnjih pet let pred upokojitvijo je v rezervi predilnice opravljala delovno področje pomožna delavka v predilnici. Rada je hodila na delo v tovarno. Za stroji je pozabila na vse tiste hude trenutke, ki so jo spremljali skozi življenje. Za svojo pozornost, ki so ji jo sodelavke rezerve predilnice in bivše sodelavke predilnice bombaža in sintetike, 2. izmena, izkazale ob upokojitvi, se najiskrenejše zahvaljuje. Posebna zahvala pa velja tudi mojstru Pajtlerju.

Berta Kralj se je leta 1963 odločila, da se bo zaposlila v Predilnici. Pred tem je delala v Lesni industriji v Litiji. V predilnici IV. je pričela kot snemalka, kmalu pa je bila razporejena za predico. Leta 1973 je pričela opravljati lažje delo v zbiralnici cevkv. Zadnja leta pred upokojitvijo je zbirala cevke v oddelku

sukalnice. Vedno, kadar je zaradi bolniškega staleža ali dopusta primanjkovalo čistilk pisarniških prostorov, je tov. Berta rada priskočila na pomoč. Nikoli se ni izgovarjala in se izogibala temu delu. Delati moraš tu ali tam, je vedno nasmejana dejala in že je bila metla v njenih rokah.

Vsem delavcem sukalnice in tudi skupini čistilk, se iskreno zahvaljuje za darilo ob upokojitvi, ki ji bo drag spomin nanje in na delovno organizacijo.

Za predčasno upokojitev se je odločil **Anton Razoršek**, ki je zadnja leta pred upokojitvijo čistil klimatske naprave. V Predilnici se je zaposlil leta 1950. Do leta 1964 je opravljal delo mazača strojev, nakar je bil razporejen za transporterja preje in predpreje, vendar le krajši čas. Nadaljeval je z delom v vlagalnici, kjer je opravljal transportna in embalirna dela do leta 1972, nakar je bil razporejen k remontu klimatskih naprav. Ob upokojitvi je imel nekaj več kot 37 let delovne dobe.

Vse zbrane je pozdravil tudi glavni direktor **Jože Mirtič**. Ob tej priliki se je vsem zahvalil za njihov prispevek k razvoju delovne organizacije, jim želel še veliko zdravih in zadovoljnih let in želel, da to srečanje z njimi ne bi bilo zadnje. Veselilo ga bo, je dejal, če se bodo še radi vračali v dne, ko bodo tudi zanje odprta vrata tovarne, to pa je seveda ob tovarniških praznikih in prav kmalu, ob praznovanju 100 letnice.

Direktorjevim željam se pridružujemo tudi mi.

V. B.

Avtokamp Pila v Punatu, na otoku Krku, bo dobil višjo kategorijo

Po zamenjavi lastnika avtokampa Pila so tam pričeli z nekaterimi deli. V bližini naših kontejnerjev gradijo nove umivalnice, sanitarije ter pomivalnice. Povečali bodo tudi prostore za kampiranje s priključki za električno. V bližini obale gradijo manjši snack bar.

Dopustnike, ki nameravajo letovati v Punatu gotovo zanima, kako je s priključitvijo naših kontejnerjev na kanalizacijsko in vodovodno omrežje. Teh priključkov v letošnjem letu ne bo, trudili pa se bomo, da jih priključimo kasneje. Novi lastnik nam je celo sporočil, da moramo kontejnerje prestaviti drugam, čeprav smo jih takrat tam postavili v soglasju s prejšnjim lastnikom. Takšna prestavitve bi bila draga, zato smo prosili predstavnika BRODOCOMERCA, da

obdržimo sedanjo lokacijo. Vse to pa bo znano v naslednjih letih, ker se bo sedanja situacija v kampu občutno spremenila.

Zanimanje za Punat je že do sedaj izredno veliko, čeprav smo imeli pripombe na premajhne kapacitete sanitarnih prostorov in veliko oddaljenost do vodovoda. Mislim, da se bo z izgradnjo novih objektov to izboljšalo, tako da bi bilo dobro razmisliti o nakupu še kakšnega kontejnerja za v ta kamp.

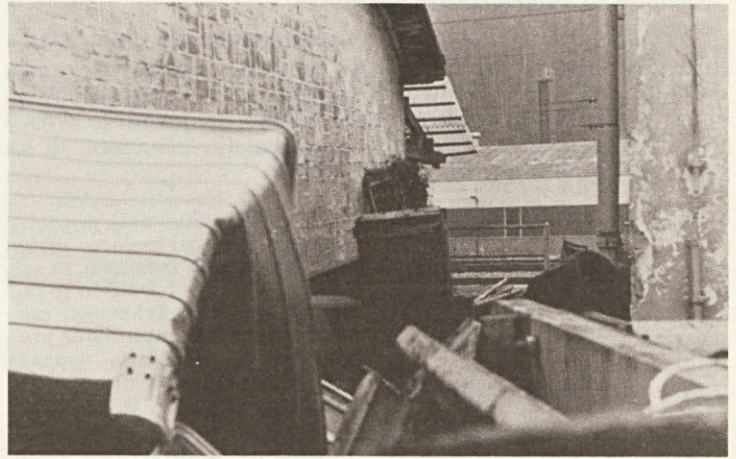
M. Sonc

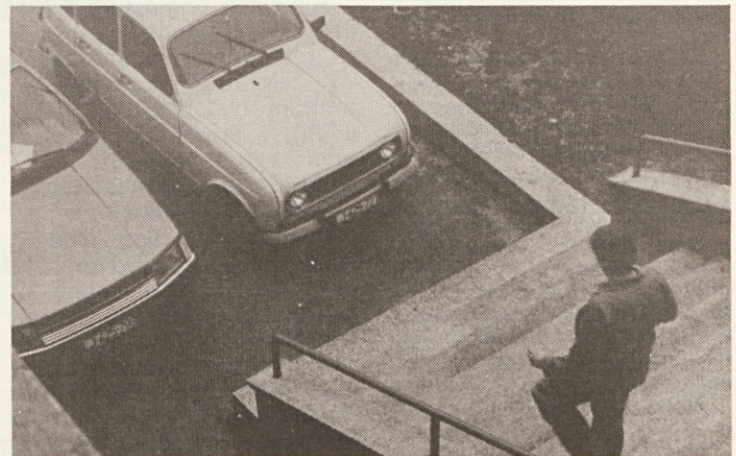
Fotografski objektiv odkriva napake, pa tudi koristne novosti

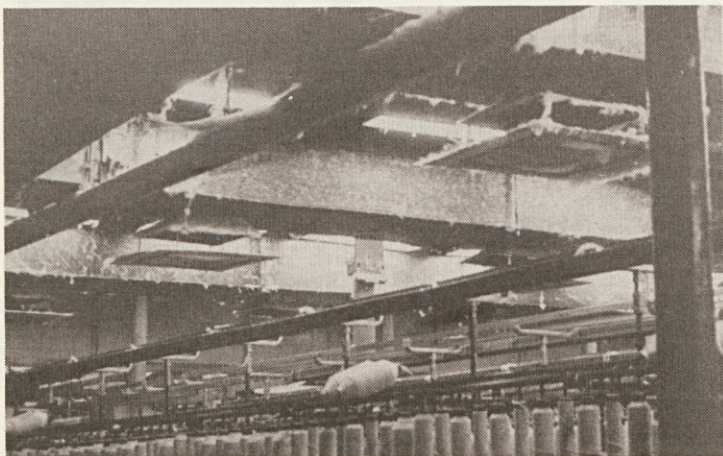
Pomožni vhod v čistilnico. Bale postavljajo kar na tla, ki so večkrat mokra, velika pa je tudi možnost, da se med bombaž zarinejo kovinski delci, ki kasneje lahko povzročijo požar. S primernim lesenim podstavkom bi se to hitro rešilo.

Na fotografiji je prehod med gasilskim domom in skladiščem. Tu je predvidena garaža za gasilski kombi. Odpadni material bo treba odlagati na drugo mesto.

Zaparkiran vhod v poslovno zgradbo. Vedeti je treba, da je to vhod za pešce in ne za avtomobile. Op.: oba avtomobila sta naša.

Cevovodi klimatskih naprav so prekriti s plastjo bombažnih vlaken in prahu. Ker je problematika čiščenja kanalov klimatskih naprav izredno aktualna, bo o tem razpravljaj tudi delavski svet.

Prišli — odšli

Prišel:

4. 3. 1986 **Stane SEVLJAK**, Marokova pot 1, Litija, sukalnica rezerva;

Odšli:

Upokojitve:

31. 3. 1986 **Jožefa MEŽEK**, Prvomajska 2, Litija, predpredilnica 1. izmena;

31. 3. 1986 **Gabrijela ZORKO**, Grbinska cesta 15, Litija, sukalnica 3. izmena;

Pismeni sporazum:

23. 3. 1986 **Ida SEBANC**, Brodarska 16, Litija, obrat družbene prehrane;

31. 3. 1986 **Branka DJORDJIĆ**, Prvomajska 2, Litija, predpredilnica 1. izmena;

Odhod v JLA:

16. 3. 1986 **Viktor JANEŽIČ**, Ces. komandanta Staneta 17, Litija, predilnica sintetike 1. izmena;

16. 3. 1986 **Franci HRIBAR**, Cesta komandanta Staneta 1, predilnica sintetike 3. izmena;

16. 3. 1986 **Janez SKUBIČ**, Velika Štanga 14, Prežganje, predilnica bombaža 2. izmena;

16. 3. 1986 **Branko ZUPANČIČ**, Šmartno 18, predilnica bombaža 2. izmena;

Pri nas je bilo na dan 31. 3. 1986, zaposlenih 1041 delavcev, od tega 666 žensk in 375 moških.

Od skupnega števila zaposlenih je 65 mladoletnih oseb.

J. Zupančič

Obiski na osnovnih šolah v naši občini

Pobudo za obiske na osnovnih šolah v naši občini je dal direktor proizvodnega sektorja Franc Lesjak. Svetoval je, da bi po šolah predstavili našo delovno organizacijo, jim povedali o možnostih za zaposlitev in o možnostih izobraževanja na vseh programih tekstilne usmeritve. Pridobiti mladega delavca za delo in izobraževanje, to naj bo naša politika kadrovanja in zaposlovanja v bodoče!

Dogovorjeno — storjeno. Po osnovnih šolah smo »ponudili« naš obisk in jim obrazložili namen. Povedati moramo, da so bili na šolah navdušeni, saj tudi na ta način pripomožemo k popestritvi šolskega programa in ne nazadnje skoraj »v živo« predstavimo delovno organizacijo učencem, ki se odločajo za nadaljno življensko pot.

In kaj povemo učencem?

Uvodoma orišemo kratek zgodovinski razvoj delovne organizacije. Poudarimo, da so 4 momenti vplivali, da Predilnica stoji ravno v Litiji in ti so bili:

— zgrajena južna železnica leta 1849, ki je povezovala Dunaj s Trstom in tako tudi Litijo s svetom;

— bližina energije — zasavski premogovniki;

— specifična vlažna klima litijske kotline, ki dobro vpliva na sam tehnološki postopek predelave vlaken;

— delavske družine in z njimi zagotovljena potrebna delovna moč.

V zgodovinskem razvoju poudarimo še dva datuma. Prvega, 23. 10. 1946, ko je Predilnica postala prvič državno podjetje in seveda drugega, 9. 9. 1950, ko so delavci prvič prevzeli upravljanje podjetja v svoje roke. V nadaljevanju učence seznanimo s pomenom delovne organizacije danes, s strukturo zaposlenih, z interesom za pridobivanje mlajšega kadra, možnosti rekreacije, letovanja in drugem, za kar mislimo, da mladi radi prisluhnejo.

Osnrednji del našega programa je prav gotovo predstavitev celotnega proizvodnega procesa in seznanitev z vsemi delovnimi področji, ki se nanj navezujejo. V ta namen imamo pripravljene diapozitive, ki prikazujejo tehnološki proces od bale do končnih izdelkov. Vizuelna predstavitev je za učence izredno zanimiva, tako za tiste, ki v tovarni še niso bili in za druge, ki so že na lastna ušesa slišali ropot naših strojev.

Poškodbe v marcu

Pri delu v predilnici je **Mariji Kolman** nenadoma padla smet v oko, zaradi česar je prišlo do poškodbe očesa.

Fatima Lemezović je po snemu na prstančnem predilnem stroju odnesla zaboječek s prejo proti kontejnerju. Pri prenosu se je z zapestjem desne roke udarila ob ogrodje stroja in si ga poškodovala.

Pri razkladanju zabojev z novimi stroji s kamiona je **Francu Mešiču** sredinec leve roke prišel v območje teleskopa viličarja in

Po predstavitvi dela v proizvodnem sektorju povemo učencem, kakšne so možnosti za zaposlitev pri nas in kakšen je postopek sklenitve delovnega razmerja. Seznanimo jih tudi s programom trimesečnega usposabljanja, ki je organizirano v delovni organizaciji.

Za vse tiste učence, ki morda ne bodo slišali naše predstavitve pa naj ponovimo, da nameravamo letos jeseni ponovno sprejeti skupino, ki bi 1. 9. 1986 pričela s programom usposabljanja.

Razpisali bomo tudi 6 kadrovskih štipendij, od tega 3 za tekstilnega mehanika, 1 za tekstilno mehanskega tehnika (razmišljamo že o dveh), 1 štipendijo za ekonomskega tehnika in 1 štipendijo za računalniškega tehnika v 4. letniku.

Postopek za tiste učence, ki se želijo zaposliti je zelo preprost. S spričevalom o uspešni končani osnovni šoli naj se osebno zglasijo na razgovor v kadrovsko splošni sektor, lahko že zadnje dni v juniju. Vse vloge bo obravnaval odbor za delovna razmerja, predvidoma julija. Avgusta bodo potrebni zdravniški pregledi za zaposlitev. Če bo vse v redu in če bo zagotovljen tudi osnovni pogoj za zaposlitev, to je dopolnjena starost 15 let, bodo lahko že s 1. 9. 1986 prvič sklenili delovno razmerje.

V. Bric

mu ga stisnil. Delavec je s sodelavcem zaradi boljšega ravnotežja zaboja čepel na njem.

K poškodb: pri takšnih delih je odgovorni vodja, ki vodi razkladanje, dolžan poskrbeti za vse varnostne ukrepe. Predvsem mora zagotoviti primerno transportno sredstvo z dovolj veliko nosilnostjo in kontrolirati, da se delavci ne zadržujejo pod bremenom viličarja oz. v takšni bližini, da bi jih morebitno izpadanje bremena lahko poškodovalo.

Andrej Krhlikar

Veliko naših delavcev se poleg dela v Predilnici, ukvarja doma še s kmetijstvom. To je še posebno aktualno v sedanjem času, ko naš standard pada, in si vsak pomaga kakor ve in zna.

Nesreče s traktorji

Pri delu na kmetiji pa brez traktorja ne gre. Vse lepo in prav, toda mnogi se premalo zavedajo nevarnosti, ki jim pretijo, ko sedejo za volan tega obdelovalnega stroja. Da je tako, govore vesti o nesrečah s traktorji, ki se vsak dan pojavljajo v časopisih; na žalost pa se te največkrat končajo s smrtjo, ker traktor pokoplje voznika pod seboj. (Od letos morajo biti vsi traktorji opremljeni z varnostno kabino ali lokom, to pa naj bi preprečevalo prav najhujše izide nesreč.)

Ne bo odveč, če si ogledamo podatke o traktorskih nesrečah v minulem petletnem obdobju. Gre za nesreče v prometu in pri delu; o slednjih pa ni natančnih podatkov, ker jih vozniki, če je le mogoče, ne prijavijo.

V obdobju od leta 1981 do 85 je bilo v Sloveniji 224 smrtnih nesreč in 386 poškodovanih voznikov traktorjev, ki so bili tudi povzročitelji prometne nesreče ali nesreče pri delu. Stanje se iz leta v leto ne izboljšuje, čeprav ima vedno več voznikov varnostne kabine ali loke, vsako leto pa ima tudi več voznikov opravljene tečaje za varno delo s traktorjem.

Kje se zgodi največ nesreč s smrtnim izidom?

Pri prometnih nezgodah je to največkrat lokalna cesta, kar 120 voznikov je tu izgubilo življenje, 7 pa na regionalnih cestah.

Pri delovnih nezgodah je bilo 23 mrtvih voznikov na poljskih poteh, 22 na gozdnih, prav toliko na njivah, 18 na travnikih, 3 v vinogradih, 1 v sadovnjaku, pa kar 8 na dvorišču. Nad 3/4 voznikov je bilo mrtvih zaradi prevrnitve s traktorjem, ko jih je traktor pokopal pod seboj, kar bi v veliki meri preprečila varnostna kabina ali lok.

Prav je, da si natančneje ogledamo, zaradi katerih vzrokov je v petletnem obdobju umrlo 127 slovenskih traktoristov.

Zaradi neprimerne hitrosti, neizkušenosti ali nepazljivosti je 77 voznikov zavilo na nasip, kjer se je traktor prevrnil; dvanajst voznikov je zaradi teh vzrokov zapeljalo s ceste ter trčilo v drevo ali ograjo. Sedem traktoristov je prevrtni traktor pokopal pod seboj zaradi nepravilne menjave prestav ali nenadnega zaviranja. Šest jih je zaviralo na poledeneli cesti pa so zavili s ceste; devet jih je zavilo s ceste pri srečevanju z drugimi vozili oziroma se jim je vdrla neutrjena bankina; v štirih primerih so vozniki skušali skočiti na traktor, ko se je začel

nenadoma premikati, in so padli pod kolesa. Tri četrtine teh traktoristov je vozilo traktor brez prikolice ali drugačnega priključka.

Največ povzročiteljev nezgod pri delu, kar 96 odstotkov, je bilo zasebnih lastnikov traktorjev.

Najpogostejši vzroki za nezgode pri delu s traktorji so: nepravilno obračanje ali vožnja v strmini, nepravilne menjave prestav, močno zaviranje, neprimerna hitrost glede na konfiguracijo terena, nepravilno naložena prikolica, skakanje na traktor, ko se je ta že začel premikati.

Še enkrat!

23 kmetov je umrlo na poljski poti, 22 na njivah, prav toliko v gozdu, 18 na travnikih, 3 v vinogradih, 1 v sadovnjaku in 8 na dvorišču. Polovica teh je bila brez vozniškega dovoljenja.

To so statistični podatki, ob katerih se le velja zamisliti. Večino nesreč bi s pazljivim ravnanjem preprečili. Pri delu z obdelovalnimi stroji nasploh, ne le s traktorji, se moramo ves čas zavedati hudih posledic, ki jih povzroči nepazljivo ravnanje. To še bolj velja za tiste, ki že dobro obvladajo delo s stroji in je njihovo delo že kar avtomatizirano, zato pa manj pazljivo. Iz poročila RSVP M. M.

Takšni smo

Udeleženci sestankov

Praviloma je delo z ljudmi najtežje. Ta trditev je osnovana na tem, ker pogosto enostransko opazujemo samo napake, pomanjkljivosti in hibe drugih, ne pa tudi pozitivnih lastnosti. Ni človeka ki bi ne imel določene pomanjkljivosti. Vsak človek se v različnem okoliščini različno obnaša. Tako se v enem okolju počuti zelo pomembnega v drugem okolju pa zastavljenega in podobno. Tega se mora zavedati vodja sestanka, pa tudi udeleženci. Največkrat vidimo negativne lastnosti značaja le pri drugih, medtem ko se svojih napak niti ne zavedamo in jih zelo težko priznamo. Kaj je značaj? Značaj lahko definiramo, kot sistem lastnosti, ki omogočajo posamezniku, da ravna kljub oviranju relativno dosledno glede na etična in moralna načela družbe in časa, v katerem živi. O pozitivnih in negativnih lastnostih posameznika lahko govorimo le če te lastnosti primerjamo, vzporejamo z moralnimi in etičnimi načeli družbe v kateri živi.

Iz navedenega lahko ugotovimo, da srečamo na sestanku ljudi, ki se različno obnašajo in reagirajo. S tem pa ni rečeno, da tisti, ki reagirajo na enem sestanku pozitivno glede na naša stališča, tako reagirajo tudi na drugem sestanku. Gotovo pa so na vseh sestankih vsi udeleženci ponosni na svoje delo, da ne želijo biti ocenjeni kot manj sposobni in ne želijo, da jim kratimo pravico do uveljavljanja in sodelovanja, zato so prizadeti, če zmanjšujemo njihovo osebno in jih na kakršen koli način žalimo ali zaničujemo.

Udeležence na sestanku lahko razdelimo v dve skupini glede na sodelovanje:

a) tiste, ki sodelujejo, ki imajo za cilj, da bo sestanek uspešen, ki vidijo v posameznih idejah in mnenjih pot k rešitvi problema, ki ga obravnavamo, in

b) tiste, ki zaradi zavestnih ali podzavestnih vzrokov ne želijo sodelovati, ki motijo potek razprave in ki nimajo za končni cilj rešitve problema.

Udeležence, ki ne želijo sodelovati oziroma motijo normalni potek razprave je Ivan Bertonec (v knjigi Tehnika diskusije) imenoval kot nesolidne, neresne in jih razvrstil v 9 skupin.

Prepirljivci

Prepirljivci so udeleženci sestanka, ki se izredno radi prepirajo in dražijo druge prisotne na sestanku, s tem pa dajejo možnost za prepir. Z njihovim načinom dela postane sestanek neploden. Namesto da bi reševali probleme, zaradi katerih je bil sestanek sklican, morajo udeleženci reševati medsebojne odnose.

Vsezalnici

So ljudje, ki so prepričani, da znajo rešiti vse probleme. Povsod imajo »svoja« mnenja in stališča. S svojim znanjem, ki je površno in dvomljivo, samo zavlačujejo potek dela in ustvarjajo slabo vzdušje med udeleženci, katerih cilj sestanka je rešitev problema.

Klepetulje

So ljudje, ki veliko govorijo. Njihovi stavki ponavadi nimajo logične povezanosti. Radi se poslušajo. Vedno prično prvi razpravljati in običajno imajo tudi zadnjo besedo. Zaradi njih so sestanki dolgi in nezanimivi. Osebnost so prepričani, da so bolj sposobni od drugih. Imenujemo jih tudi profesionalni razpravljalci, saj je njihova razprava že predavanje in vsebuje skoraj vse, kar so povedali drugi pred njim.

Plašljivci

Ti ne govorijo radi. Bojijo se soudeležencev sestanka, posebno še, če je skupina večja. Imajo občutek, da bo njihov prispevek v razpravi neploden, pa čeprav to ne drži. Ti ljudje so lahko zelo sposobni in imajo dobre ideje ter mnenja, vendar ne sodelujejo.

Negativni

To so tisti razpravljalci, ki jim ni do skupnega dela. Včasih tudi namenoma vplivajo na slab potek razprave. Skupen uspeh jih ne veseli. Sem spadajo tudi pesimisti (črnogledi) ali pa nesposobneži, ki vidijo vrsto zaprek pri rešitvi problema. S tem načinom dela destruktivno vplivajo na druge udeležence.

Pasivni

Ti ljudje se za sestanek sploh ne zmenijo. Čim prej

mejo vabila za sestanek, so že slabe volje. Prepričani so, da je sestanek zgolj zaradi sestanka. Nekateri celo sovražijo sestanke, se jih izogibajo, če pa se udeležijo sestanka so nesrečni in ne sodelujejo.

Važni

Važni ljudje so prepričani, da je sestanek sklican zaradi njih. Imajo se za več vredne od drugih. Prepričani so, da imajo izredne sposobnosti, ki pa jih ne morejo uveljaviti, zato radi kritizirajo in dajejo predloge v taki obliki in tam, kjer ji ne bi bilo treba.

Trme

Te osebe težko priznajo, da so v zmoti. Zdi se jim pod častjo, da bi kaj priznali, ker menijo, da bi bili s tem poraženi. Vztrajajo pri svojih stališčih, čeprav vedo, da nimajo prav.

Neiskreni

Lahko bi jih imenovali tudi hinavce. S svojim vedenjem in razpravo previdno potrjujejo vsem in vsakomur, čeprav mislijo drugače.

Njihovo delo je destruktivno in nevarno. Običajno organizirajo premišljene akcije s točno določenim osebnim smotrom.

To je nekaj primerov nesolidnih udeležencev, s katerimi se včasih srečujemo na sestankih. K tem primerno bi lahko dodali še papagaje, ki ponavljajo, »kritikarske«, ki samo kritizirajo, »ki mavce«, ki se strinjajo z vsemi itd. Res je da običajno niso v tako skrajni obliki kot smo zapisali, res pa je tudi da prav zaradi njihovega obnašanja marsikateri sestanek kljub dobri organizacijski pripravljenosti propade. Če se zavedamo, da smo včasih slabe volje, da smo zaradi različnih vzrokov včasih preobčutljivi, pa tudi trmast, nestrpni in hitro užaljeni, potem tudi ne smemo preprosto soditi ljudi, ko so se v danem položaju obnašali drugače, kot smo pričakovali, pa jih moramo razumeti in jim nuditi pomoč, s tem pa doseči, da ostanejo medsebojni odnosi na tisti ravni, katere je vreden vsak član naše družbe.

Jože Florjančič
Iz zbirke: Družbeno
izobraževanje

Litijski filmski spored

Pogled na platno

V tej številki Predilca uvajamo novo rubriko »Pogled na platno«, ki vas bo v vsaki številki redno seznanjala s programom kina Litija. Program od 26. 4. do 15. 5. bo naslednji:

- 26., 27. april — POT V VESOLJE (ameriški znanstveni),
30. april, 1. maj — LJUBEZEN V RIU (ameriška komedija),
3., 4. maj — ROCKY III (ameriški akcijski),
7., 8. maj — UNA (jugoslovanski, ljubezenski),
10., 11. maj — BOTER (ameriški gangsterski)
14., 15. maj — OSTATI ŽIV (ameriški glasbeni)

Vse predstave so ob 17. in 20. uri.

Film Pot v vesolje pripoveduje o težavah astronautov, s katerimi se morajo spopasti pred pletom. V nadaljevanju pa smo pričali letu na mesec. Film je narejen z izrednim občutkom za prostor in čas in je eden najboljših v svojem žanru, o čemur pričajo tudi 4 nagrade OSCAR.

Za prvomajske praznike smo pripravili nekoliko vedrejši program. Ljubitelji smeja se bodo lahko nasmejali ob ogledu ameriške komedije Ljubezen v Riu, za pristaše boksa in Sylvestra Stalloneja pa bomo zavrteli tretji del filmske sage o Rockiju.

Sledil bo jugoslovanski ljubezenski film UNA, v katerem smo

priča strastni ljubezni med profesorjem in njegovo slušateljico.

Še posebno pa bi vas rad opozoril na ameriški gangsterski film BOTER. Glavni značilnosti tega filma sta odlična igra Marlona Branda in izredna glasba Raffaella Ferra. Vzemite si čas in pripeljite svojo družino na projekcijo tega filma, saj je navdušil že milijone gledalcev in verjemite mi, da tudi vi dvorane ne boste zapustili razočarani.

»Ostati živ« pa je nadaljevanje filma Vročica sobotne noči. V filmu ne manjka dobre glasbe in plesa. V glavni vlogi je zaigral John Travolta, režija pa je bila v rokah Sylvestra Stalloneja.

G. Mavretič

Moped ni igrača

V začetku tega leta so v litijem Centromerurju, z uspešno prodajno akcijo po delovnih organizacijah prodali okrog 300 mopedov (v naši delovni organizaciji 103), od tega več kot polovico lahkih, avtomatskih. Veliko prav takih so prodali še v drugih trgovinah in pri Petrolu. Na ulicah in cestah Litije in Šmartna se sedaj, ob lepem vremenu, pojavi prava gneča mopedistov, ki se vozijo zgolj za zabavo, pri tem pa se kaj malo zmenijo za pravila. Ogrožajo druge, še bolj sebe. Avtomobilisti dostikrat komaj preprečijo najhujše.

Za uporabo »koles z motorjem«, to so mopedi, ki jih v Sloveniji ni treba registrirati, veljajo enaki predpisi, kot za kolesarje, vendar morajo biti vozniki stari najmanj 14 let in opraviti morajo preizkus znanja prometnih predpisov. Vozilo, ki s pomočjo motorja doseže večje hitrosti kot navadno kolo, lahko opravlja človek, ki je dovolj razsoden, ima večji občutek za odgovornost pa tudi fizično sposobnost obvladati lahko motorno vozilo na dveh kolesih.

Kaj pa se dogaja na naših ulicah?

Z avtomatskimi mopedi se vozijo otroci! Starši dovolijo vožnjo celo tako majhnim, da morajo stopiti na podstavek, če želijo doseči sedež. Mnogi so še ponosni češ, kako spreten je njihov otrok; razvitejši od sosedovega vrstnika?! Ti starši se ne zavedajo, da tak otrok lahko vozi le do trenutka, ko še ni potrebno hitro reagirati, (zaviti drugam, zaustaviti...). Do takih trenutkov pa pri nedoraslih ljudeh hitreje pride, saj niso sposobni predvideti situacije — nevarnosti, ki lahko vsak čas nastane. Tak mali človek ne pomisli, kaj ga lahko preseneti izza hišnega vogala, za ovinkom; če ga prehitveva drugo vozilo, pa ga ne vidi; ko zavija, pa ne nakaže smeri, ker je ne more, in še in še. Ali so sposobni ustaviti pred preho-

dom za pešce in odstopiti prednost šibkejšim udeležencem v prometu? Kako ogrožajo s svojo nevedno vožnjo kolesarje na kolesarskih stezah, kamor tudi ta vozila spadajo? Kako vozijo skozi križišča, zlasti še skozi tista, kjer je promet za kolesarje posebej urejen s kolesarsko stezo? Ustavite se kdaj in pogledjte! Še mnogi odrasli, tudi taki, ki imajo vozniška dovoljenja, se ne znajo na kolesu oz. kolesu z motorjem pravilno peljati skozi.

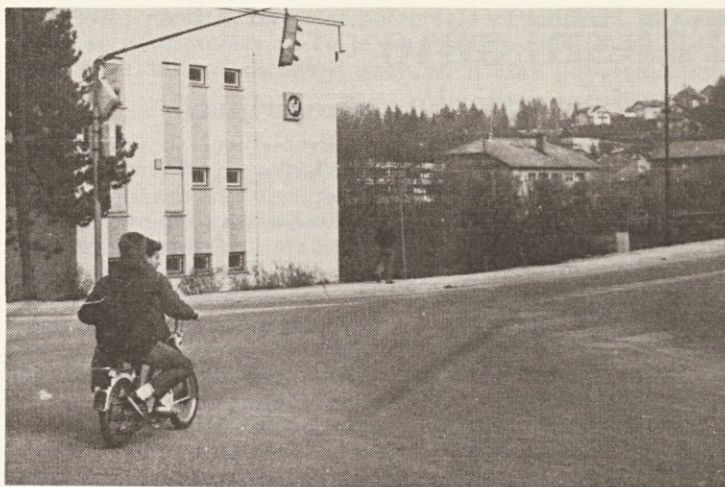
Tudi po neprometnih površinah se ne smejo voziti mopedi, saj se tam navadno igrajo otroci ali pa spravljajo v nevarnost in ob živce miroljubne sprehajalce.

Kdo pa daje otrokom mopede? Vsi jih prav gotovo ne ukradejo! Kupili jih tudi niso sami! STARŠI! Pomislite, kako neodgovorno ravnate, ko dovolite ali omogočate svojim premladim potomcem, da se izpostavljajo nesrečam. Si mar želite, da se vašemu otroku kaj hudega pripeti? To gotovo ne, zakaj pa je potem tako?

Miličniki tega ne bodo preprečili, čeprav se še tako trudijo. Tudi učitelji v šoli lahko le malo pomagajo. Morda bodo malo zalagla pisna opozorila staršem šoloobveznih otrok?

STARŠI, vi ste tisti, ki MORATE za varnost vaših otrok pravočasno poskrbeti! Le pamet v roke!

M. M.

Kolo z motorjem spada na kolesarsko stezo, ne pa na sredino ceste, kjer vozijo hitrejša vozila. Voznik na mopеду očitno ne pozna prometnih pravil, saj drugače gotovo ne bi takole vozil skozi križišče, ki ima urejeno kolesarsko stezo.

Postanite člani AMD Litija

in vključeni boste v najmnogičnejšo društveno organizacijo v Sloveniji. Saj je v 89 avto-moto društvih včlanjenih preko sto tisoč članov. V AMZS se lahko včlanijo avtomobilisti, motociklisti, traktoristi, občani brez vozil in člani podmladka. AMZS zastopa interese svojih članov in jim v sili solidarnostno pomaga. Preko AMZS je vključena tudi v vrsto mednarodnih organizacij, zato člani AMD dobijo pomoč tudi v tujini.

Ob včlanitvi prejme vsak član člansko izkaznico vključno s kuponi, na podlagi katerih je upravičen do brezplačnih storitev. Te storitve dobijo člani v bazah AMZS (Ljubljana, Maribor, Celje, Kranj, Otočec ob Krki, Nova Gorica, Koper, Postojna in Tepeanje). Vse tehnične baze lahko kličete po telefonu na enotno številko 987.

S kuponi in člansko izkaznico pa si pridobite tudi vrsto drugih ugodnosti:

- enkrat letno brezplačni prevoz v prometni nezgodi poškodovanega vozila, če je le-ta v nevoznom stanju;
- manjše napake na motorju ali drugje na vozilu so vzrok, da obstanemo na cesti. S strani službe pomoč — informacije so za člane brezplačne pri odpravljanju le-teh. Član plača le eventualne nadomestne dele;
- storitve s članskim popustom: vlečna služba, testiranje motorja in podvozja, varnostni test, hitro polnjenje baterij, zamenjava avtogum in uravnoteženje koles;
- garantno pismo za tujino: namenjeno je predvsem za pomoč in zaščito v tujini. Nastale stroške plača član AMD po vrnitvi v domovino v dinarjih;
- klic v sili: med ostalimi kuponi je poseben kupon, katerega član pred potovanjem izpolni in pusti pri sorodnikih ali znancih, član je preko radijskih postaj obveščen, če doma pride do kakih nevednosti;
- pravni nasveti;
- popusti v avtokampih od 5 do 20 %;
- vsak član prejema tudi »Motorevijo« brezplačno;
- turistične in gostinske ugodnosti;
- popusti pri vzdrževanju vozila in nabavi rezervnih delov;
- popusti za člane AMD: taksi — »Rent a car« pri Kompas — Herz — 10 %.

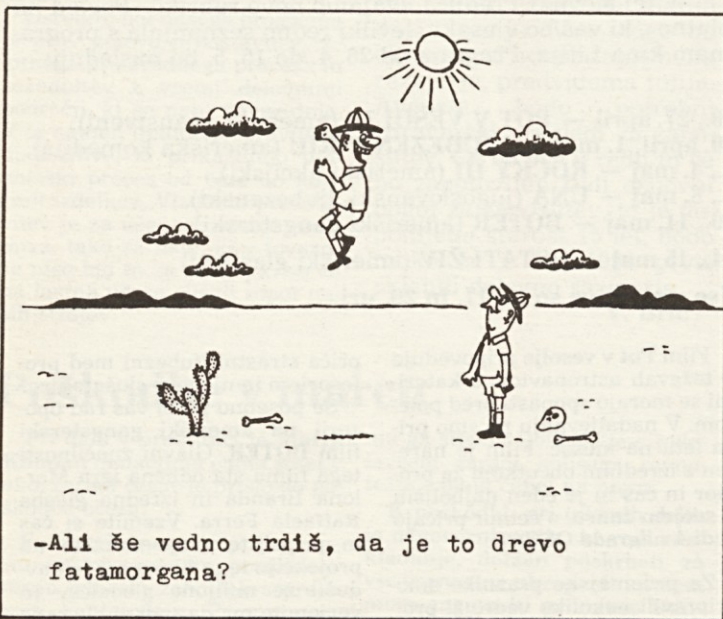
Članstvo je razdeljeno na več kategorij:

- A — lastniki avtomobilov — letna članarina 1.200.— din
- B — lastniki motociklov — letna članarina 1.000.— din
- C — člani brez vozil — letna članarina 800.— din

Pridružite se nam in pridobili si boste vrsto ugodnosti po solidni ceni.

Vse podrobne informacije lahko dobite v pisarni AMD Litija (Podkraj), ali pri tovarišu Danilu Cvetežarju (tel. 51).

D. C.

-Ali še vedno trdiš, da je to drevo fatamorgana?